БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 68 (6503)
АПРЕЛИИН 4
СУББОТО
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

ЗАЛУУШУУЛЫЕ ХҮМҮҮЖҮҮЛГЭ—ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ ШУХАЛА ХЭРЭГ МҮН

Манай зол жаргалта советскэ залуушуул Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын саг үргэлжын эсэгэ ёһоной халуун анхаралаар хүреэлэгдэнхэй. Агууехэ Сталинска саг үеын залуушуулда хүн түрэлтэнэй туйлаһан бүхы эрдэм ухаае гүн гүнзэгыгөөр шудалха, өөрын бэлиг шадабаряа бүхы талаарань хүгжөөхэ алибаа арга боломжо бүримүһэн олгогдонхой.

Коммунистическэ парти комсомолецуудые, бүхы залуушуулые марксизм-ленинизмын агууехэ үзэл сурталаар, коммунизмын илан мангаха хэрэгтэ хизааргүй үнэн сэхэ байхаар хододоо хүмүүжүүлнэ.

Партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай гениальна зохёолоор зоригжуулагдаһан советскэ залуушуул Ленин—Сталинай партиин сэсэн мэргэн политикые бэелүүлхын, орон доторoo коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ шэн зоригтойгоор хабаадалсана. Сталинска табадахи табанжэлэй түсэбые дүүргэхын ба үлүүгээр дүүргэхын, ажалай бүтээсые улам саашадань дээшэлүүлхын, эрхим шанарай продукци үйлэдбэрилэн гаргахын түлөө социалистическэ мүрысөө комсомолецууд, хүдэлмэришэ ба колхозно залуушуул үргэн дэлгэрүүлнэ.

Манай республикыншье промышленна предприятинуудта, колхозуудта ба МТС-үүдтэ хэдэ мянган стахановецууд, үйлэдбэриин түрүүшүүл, новаторнууд залуушуулай дундаһаа урган гараа.

Комсомолецуудые, бүхы залуушуулые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хэрэг хэзээ бүхэндэ манай партиин гол анхаралда байдаг. Теэд энэ тон шухала хэрэгтэ партиин зарим айкомууд, олохон партийна эхин организацинууд ёһотой анхарал хандуулнагүй.

Мүнөө үедэ республика доторнай арба мянга үлүүтэй комсомолецууд политическэ ямаршье һуралсалда хабаадуулагдаагүй байха юм. Олохон кружогууд ба политһургуулинууд һуралсалайнгаа программые дүүргэнэгүй, зарим ушарта занятинуудынь идейно-теоретическэ талааараа һула муугаар үнгэргэгдэнэ, пропагандистнуудай семинарнууд үсөөнөөр зарлагдана, теоретическэ ба методическа зохистой туһаламжа тэдэнэртэ саг соогоо үзүүлэгдэнэгүй. Комсомолецуудай ба союзнабэшэ залуушуулай политическэ һуралсалда илангаяа партиин Кяхтын, Закаменай, Зэдын ба бусад зарим айкомууд зохихо анхарал хандуулнагүй гэжэ КПСС-эй обкомой IV пленум тэмдэглэбэ.

Залуушуулай культурна хэмжээе саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ гээшэ гүнзэгы түрын удхашанартай хэрэг мүн. Бүхы хүн түрэлтэнэй, агууехэ советскэ арадай культурна хамаг туйлалтануудые шудалха манай залуушуул гүйсэд арга боломжотой. Тэдэнэй дунда культурно-ниитын хүдэлмэрине хододоо үргэнөөр ябуулха гээшэ партийна ба комсомольско организаци бүхэнэй культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай шухала зорилго мүн. Теэд олохон аймагуудта комсомолецуудай ба залуушуулай дунда культурно-ниитын хүдэлмэри хангалтагүйгөөр табигданхай. Клубуудай, культурын байшангуудай дэргэдэхи уранһайханай самодеятельностиин кружогууд муугаар хүдэлмэрилнэ, театрнуудай коллективүүдэй, искусствын мастернуудай зүгһөө тэдэнэртэ зохистой туһаламжа үзүүлхэ хэрэгые республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи искусствонуудай хэрэгые эрхилхэ Управлени эмхидхэнэгүй.

Олонхи хүдөөгэй ба колхозно библиотекэнүүд хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ, политическэ ба уранһайханай номуудаар тэдэнэр залуушуулые гүйсэд хангана гүй. Уншагшадай конференцинүүд, залуушуулай вечернүүд үсөөнөөр үнгэргэгдэнэ. Илангаяа леспромхозуудта, малажалай холын фермэнүүд дээрэ ажаллажа байгаа залуушуулда кино-картинанууд саг соогоо харуулагданагүй.

Партиин олохон айкомууд, республикын Гэгээрэлэй министерство ба ВЛКСМ-эй обкомшье һургуулинуудтахи комсомольско организацинуудай хүдэлмэридэ, хүдэлмэришэн ба хүдөөгэй залуушуулай үдэшын һургуулинуудта анхаралаа һулаар хандуулна, һуралсалай-хүмүүжүүлгын хүдэлмэрине һайжаруулха хэмжээнүүдые шууд түргэнөөр абанагүй.

Мүн залуушуулай дунда физкультурна спортын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха, спортдо республикынгаа бүхы комсомолецууд ба залуушуулые хабаадуулха хэрэг хангалтагүйгөөр шиидхэгдэнэ.

Залуушуулые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хүдэлмэридэ иимэ олон дутагдалнуудай бии байһан ушарһаа, комсомольско организацинуудта парторганизацинуудай зүгһөө ёһотой туһаламжын үгтэдэггүй дээрэһээ даалгагдаһан хэрэгтээ хайша хэрэгээр хандадаг, ажалай журам эбдэдэг, зальхай ябадал гаргадаг баримтанууд залуушуулай дундаһаа үзэгдэнэ.

Партиин айкомууд, партийна эхин организацинууд комсомолецуудай ба союзнабэшэ залуушуулай дундахи идеологическа хүдэлмэрие бүхы хэмжээгээр шангадхаха уялгатай. Партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгон, партийна организацинууд советскэ патриотизмын үзэл сурталаар, политическэ үндэр һэрэмжэтэй, коммунистическэ ушар ёһо тон һайнаар мэдэдэг байхаар бүхы залуушуулые хүмүүжүүлхэ зорилготой.

Манай орон дотор коммунизм байгуулгын асари ехэ зорилго шиидхэхэ хэрэгтэ комсомолецуудай ба бүхы залуушуулай үүргэ улам дээшэлнэ. «ВЛКСМ хадаа бүхы гүрэнэй ба ажахын байгуулалтада партиин эдэбхитэй туһалагшань болоно. Комсомольско организацинууд социалистическэ байгуулалтын бүхы һалбаринуудта, илангаяа партийна эхин организацинуудай үгы байһан газарнуудта, партийна директивэнүүдые бодото дээрэнь эдэбхитэйгээр бэелүүлэгшэд байха ёһотой» гэжэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Устав соо хэлэгдэнэ.

Тиимэһээ партиин айкомууд, партийна эхин организацинууд комсомольско организацинуудые тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ, залуушуулые хүмүүжүүлхэ тухай асуудалые партийна суглаанууд, бюрогой заседанинууд, айкомой пленумүүд дээрэ хододоо зүбшэн хэлсэхэ уялгатай.

«Комсомолецууд ба залуушуулай дундахи хүмүүжүүлгын хүдэлмэрие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй обкомой IV пленумэй тогтоолые хүтэлбэри болгон партиин айкомууд, партийна эхин организацинууд залуушуулай дунда ябуулагдаха хүмүүжүүлгын хүдэлмэрие эрид һайжаруулха, сталинска табадахи табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ тэдэнние бүримүһэн элсүүлхэ зэргэтэй.

Советско-Болгарска худалдаа наймаанай харилсаанууд тушаа

СССР-эй Дотоодын ба гадаадын худалдаа наймаанай министерствын ба Болгарска худалдаа наймаанай делегациин хоорондо амжалтатайгаар болозо дүүрэһэн хэлсээнэй ашаар, 1953 ондо ССР Союзай ба Болгариин Арадай Республикын хоорондо эд товарнуудые худалдан абалсаха тухай Протокол энэ оной мартын 31-дэ батагдаба.

Энэ Протокол хадаа 1952 оной-тоой сасуулхада эд товарай эрьесые ниилээд ехэ болгохо гэжэ харагдана.

Советскэ Союз Болгарида промышленна түхеэрэлгэ, хүдөө ажахын машинанууд, хара металлнуудай прокат, хлопок, нефтьпродуктнууд, химикадууд ба бусад товарнуудые үгэхэ байна.

Болгари Советскэ Союзда хадын рудна промышленностиин продукци, тамхи, мяха, виноградна архи, шэнэ ба хатаагдаһан жэмэс, томатна продуктнууд ба бусад товарнуудые үгэхэ юм.

Советскэ талаһаа СССР-эй Дотоодын ба гадаадын худалдаа наймаанай Министр А. И. Микоян, Болгарска талаһаа — Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо Р. Дамянов Протоколдо гар табиба.

ЭРШЭТЭ АЖАЛААРАА ЭХЭ ОРОНОО УЛАМ БЭХИЖҮҮЛХЭБДИ

гэжэ советскэ хүнүүд парти, правительствын анхарал оролдолгодо харюусана

★ ★

Столицын ажалшадай үгэ

Үнэн зүрхэнһөө хэлэһэн үгэнүүдээрээ, столицын ажалшад арадай ажана һайн байдал тухай анхарал оролдолго шэнээр гаргаһанайнь түлөө Коммунистическэ партида ба Советскэ правительстводa хизааргүй баяр баясхалангаа мэдүүлнэ.

Апрелиин 1-дэ трансформаторна заводой цехүүд дотор олон хүнэй хабаадалгатай митингнүүд болоо.

—Сэнгүүдые химдаруулха тухай парти ба правительствын тогтоол хадаа,—гэжэ предприятиин эрхим хабсаруулагша нүхэр Ипатов хэлэбэ,—ажалшадай материальна эрилтэнүүдые хангаха тухай сталинска анхарал оролдолгын шэнэ баримта мүн. Энээнэй түлөө түрэл Коммунистическэ партидаа, Советскэ правительстводаа үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэнэбди.

Мөөри хэдэг заводой бригадир нүхэр Леньшин СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба КПСС-эй ЦК-гэй тогтоолтой танилсаад, нигэжэ хэлэбэ:

—Бидэнэй хэлэдэг түрүүшын үгэнүүд хадаа парти ба правительстводa баяр баясхалангай үгэнүүд болоно. Бидэнэр энэ анхарал оролдолгодо шэн зоригто ажалаараа харюусахабди. Һарын эхинһээ хойшо манай бригада 80 мянга гаран түхэриг алмаба.

2-дохи подшипниково заводой автоматно-токарна цехын бригадир нүхэр Фролов сэнгүүдые шэнээр химдаруулха тухай мэдээсэл шагнаад нигэжэ хэлэбэ:

—Парти ба правительство советскэ хүнүүд тухай, тэдэнэй материальна ба культурна эрилтэнүүдые хангаха тухай эсэшэ сусашагүй анхарал оролдолго гаргана. Сэнгүүдэй химдарһанай ашаар, минии бүлэ жэл соо 3 мянган түхэриг алмаха байна. Энэ мүнгөөрөө бидэнэр һайн һайн юумэ худалдан абаха байнабди. Бидэнэр тухай анхарал оролдолгодо ажалай шэнэ амжалтаар харюусахабди.

Гүрэнэй 1-дэхи подшипниково заводой, «Красный Пролетариин», Петр Алексеевэй нэрэмжэтэ фабриканuудай Ильичын нэрэмжэтэ заводой ба бусад предприятинуудай коллективүүд түсэбһөө гадуур ехэ продукци бүтээн гаргаха гэһэн уялга абаа.

(ТАСС).

Арадай түлөө агууехэ анхарал оролдолго

СТАЛИНАБАД, апрелиин 1. (ТАСС). Шёлкомотальна ба ткацка фабрикын эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, технигүүд ба инженернүүд сэнгүүдые шэнээр химдаруулһан тухай парти ба правительствын тогтоолой гараһантай дашарамдуулан митингдэ сугларжа, партиин Центральна Комитедые ба Советскэ правительствые халуунаар амаршалһан байна. Советскэ экономикын хүгжэлтын амжалтанууд, ажалшадай материальна ба культурна ажана байдалай улам ургаһан ябадал болбол советскэ байгуулалтын капиталистическэ байгуулалтаһаа үлүү һайн байһан тухай харуулна. Мотальна цехын мастерай туһалагша нүхэр Рахметов нигэжэ хэлэбэ:

—Түрэл оронойнгоо түлөө манай омогорхол айхабтар ехэ. Иимэ сагта англо-американска империалистнууд дэлхэйн шэнэ дайнда бэлэдхэжэ, ажалшадые хайрагүйгөөр мүлжэнэ, тэдэниие үлэсхэлэн, ядуу байдалда оруулна. Манай орондо үдэрһөө үдэр бүри хүн зоной ажабайдал улам һайжаржа байна.

Бригадынгаа үмэнэһөө нүхэр Рахматов дүрбэн һарынгаа түсэбые апрелиин 20 болотор дүүргэхэбди гэһэн уялга абаа.

—Сэнгүүдэй шэнэ химдаралга хадаа манай социалистическэ оронoй экономическа хүсэ шадалай саг үргэлжэ хүгжэжэ байһанай ашаүрэ мүн. Бидэ түрэл ороноо өөрынгөө ажалаар бэхижүүлхэбди.

Ажалай шэнэ дэбжэлтэ

МУХАРШЭБЭР. (Телефоноор абтаба). Эдеэ хоолой ба промышленна товарнуудай үнэ сэнгүүдые шэнээр үшөө дахин химдаруулха тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, КПСС-эй ЦК-гэй тогтоолой гараһантай дашарамдуулан аймагай бүхы колхозуудта, МТС-үүдтэ, предприятинуудта ба эмхи зургаануудта митингнүүд үнгэргэгдэжэ байна. Парти, правительствын энэ тогтоолые ажалшад туйлай ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаба.

Апрелиин нэгэндэ Хонхолойн МТС-тэ митинг болобо. Митинг дээрэ үгэ хэлэһэн хүн бүхэн парти, правительствын тус тогтоолые айхабтар ехээр һайшааһан, энээндэ харюу болгон трактор, машинануудаа бүри һайнаар ашаглана, ажалайнгаа бүтээсые улам ехэ болгохо, полевой бүхы хүдэлмэринүүдые богонихон болзор соо эрхим шанартайгаар хэхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ байһан тухайгаа мэдүүлһэн байнад.

«Улаан Шулуута» колхоздо хүдэлмэрилдэг тракторна бригадын бригадир Дашицырен Эрдынеев нигэжэ хэлээ:

— Арадай ажабайдалые һайжаруулха тухай парти, правительствын саг үргэлжэ анхарал оролдолго гаргадаг байһыень энэ тогтоол дахинаа эли тодоор гэршэлнэ.

Парти, правительствын саг үргэлжын халуун анхаралда харюу болгон өөрынгөө колхозой поли дээрэ баян ургаса ургуулхын түлөө тэмсэхэбди. Хабарай полевой хүдэлмэриин түсэбые 115 процент дүүргэхэбди.

Александр Матросовой нэрэмжэтэ промартелиин коллективтэ мүн лэ митинг болоо.

Аймагай ажалшад парти, правительствын тогтоолые айхабтар ехэ баяртайгаар угтаба. Хаа хаанагүй ажалай шэнэ дэбжэлтэ үүсхэгдэнэ.

Н. Цыбенов.

★ ★

Советскэ засаг бидэндэ жаргалта байдал олгоо

Апрелиин 1-нэй үдэр БМАССР-эй XXV жэлэй ойн нэрэмжэтэ Улан-Удын сэмбын фабрикын коллектив фабрикынгаа газаахи талмай дээрэ сугларжа, үргэн митинг хэбэ. Энэ митинг эдеэ хоолой ба промышленна товарнуудай розничнo үнэ сэнгүүдые шэнээр химдаруулха тухай ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй ба Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй тогтоолдо зорюулагдаа.

Партийна организациин секретарь нүхэр Федоренко митинг нээжэ, фабрикын директор нүхэр Паршинда үгэ үгэбэ.

— Манай орон коммунизмын агууехэ барилгануудые бодхоожо, арадайнгаа ажаһуудалые һайжаруулжа байна. Дайнай дүүрэһэнэй һүүлээр эдеэ хоолой ба промышленна товарнуудай үнэ сэн зургаа дахинаа химдаруулагдаа. Энэ хадаа манай орон дотор социализмын гол экономическа хуули ёһоной бэелүүлэгдэжэ байһые эли тодоор гэршэлжэ үгэнэ.

Нёдондонойхидо орходоо энэ жэл бидэнэр һайнаар хүдэлмэрилжэ байнабди. Энэ жэлэй түрүүшын кварталай түсэб мартын 27-до уридшалан дүүргэгдээ. Эхэ орондоо хэдэн мянган метр сэмбэ түсэбһөө гадуур үгөөбди. Зүгөөр, бидэнэр туйлаһан амжалтануудаараа һанаагаа амарха ёһогүйбди. Парти, правительствынгаа энэ ехэ анхарал оролдолгын харюуда бүри эршэмтэйгээр ажаллажа, республикынгаа XXX жэлэй ойн һайндэрые ажалай шэнэ шэнэ амжалтануудаар угтахын түлөө тэмсэхые уряалнаб, — гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Удаань будалгын цехын хүдэлмэришэн нүхэр Казакова үгэ абаад, ингэжэ хэлэбэ:

— Нүхэдүүд, арад зонойнгоо ажабайдалые улам һайжаруулхын тулада парти, правительствын энэ ехэ анхарал оролдолго гаргажа байхада, баяр баясхалангаа мэдүүлһэн үгэнүүдые та бүгэдэнэй урда хэлэнгүй байжа аргагүй байна. Би хэдэн багаханууд үхибүүтэйб. Тиигэбэшье, тэдэнэрни үбдэг соорхой, үлдэжэ, дааража ябадаггүй, һургуулида һураха нэгэниинь һуралсажа, яслида ябаха нэгэниинь яслида ябадаг. Энэ жаргалта ажабайдалые бидэндэ имагтал манай советскэ засаг олгоо гэжэ би һайнаар мэдэнэб.

Би саашадаа бүри һайнаар хүдэлмэрилхэб гэжэ үгэеэ үгөөд, республикынгаа XXX жэлэй ойн һайндэрые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтая гэжэ бүхы коллективээ уряалнаб.

Сэмбэ даралгын таһагай мастерай туһалагша И. Сарычев, сэмбэ нэхэгшэ М. Портнягина, секретчица Д. Петрова болон бусад олон хүн советскэ хүнүүдэй, тэрэ тоодо өөһэдынгөө материальна болон культурна байдалай саг үргэлжэ һайжаржа байһан тухай хэлэһэн ба республикынгаа XXX жэлэй ойн һайндэрэй хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ уялгануудые тус тустаа абаһан байна.

Д. Цырендашов.

Үнэн зүрхэнэй баяр хүргэнэбди

Эдеэ хоолой ба промышленна товарнуудай розничнo сэнгүүдые шэнээр химдаруулха тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй тогтоолые Иволгын аймагай ажалшад үнэн зүрхэнһөө баярлан угтаба.

Олон тоото митингнүүд ба суглаанууд дээрэ аймагай колхозникууд, интеллигентнэр, бүхы ажалшад арад зоной материальна ажана һайн байдалай түлөө, саг үргэлжэ оролдодогойнь түлөө парти ба правительстводa гүнзэгы баясхалан хүргэнэ, эдеэ хоолой ба промышленна товарнуудай гүрэнэй розничнo сэнгүүдые шэнээр химдаруулха тухай тогтоолдо шэн зоригто ажалаараа харюусаха байһан тухайгаа мэдүүлнэ.

—Эдеэ хоолой ба промышленна эд товарнуудай гүрэнэй розничнo сэнгүүдые шэнээр химдаруулга хадаа бүхы общиствын саг үргэлжэ ургажа байгаа материальна болон культурна эрилтэнүүдые эгээн ехээр хангаха гэһэн социализмын экономическа гол хуулиие бэелүүлжэ байһан хэрэг болоно, — гэжэ КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Цырендоржиев аймагай центрын ажалшадай митинг нээхэдээ хэлээ.

—Манай гүн ехэ баяр баясхалангые мэдүүлхэ үгэ олохонь бэрхэтэй, — гэжэ Иволгын МТС-эй слесарь нүхэр Кузнецов хэлэбэ.—Эдеэ хоолой ба промышленна эд бараанай сэнгүүдые шэнээр химдаруулһан ушар манай оронoй экономическа хүсэ шадалые гэршэлэн харуулна.

Манай ажабайдалай бүри һайн һайхан болохын тулада табадахи табанжэлэй түсэбөөр табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө шэн зоригтойгоор ажаллаха ёһотойбди. Би үлэр бүринигөө нормые 150 процентһээ доошо бэшээр дүүргэхэ уялга абанаб.

—Эдеэ хоолой ба промышленна эд бараанай сэнгүүдые шэнээр химдаруулхадаа, — гэжэ аймагай пищекомбинадай мастер нүхэр Филиппов хэлэбэ,—манай парти ба правительство хадаа Советскэ Союзай эб найрамдалда дуратай политикые бүхы дэлхэйн үмэнэ үшөө дахин харуулба. Манай комбинадай коллектив табан һарынгаа түсэбые майн 20 хүрэтэр дүүргэхэ социалистическэ уялга абажа, правительствын анхарал оролдолгодо харюусаба.

Тэрэшэлэн «Улаан Оронго», «Коммунизм» болон бусад колхозуудта, Саянтын МТС-тэ тус тогтоолдо зорюулагдаһан митингнүүд болоо.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ДАЛАЙН-СЭРЭГЭЙ ХҮСЭНҮҮДЭЙ АДМИРАЛНУУД, ГЕНЕРАЛНУУД БА ОФИЦЕРНҮҮДТЭ ОРДЕНУУДЫЕ БОЛОН МЕДАЛЬНУУДЫЕ БАРЮУЛБА

Мартын 28-да СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **К. Е. Ворошилов** Советскэ Союзай Далайн-Сэрэгэй Хүсэнүүдтэ олон жэл, жэшээтэ һайнаар алба хэһэнэй түлөө шагнагдаһан олон адмиралнууд, генералнууд ба офицернүүдтэ орденууд болон медальнуудые барюулба.

Контр-адмиралнууд Б. Д. Костыговто, В. И. Орловто, артиллериин генерал-майор М. К. Никольскидо ба бусад хүнүүдтэ **Ленинэй** орден барюулагдаа. **Улаан Тугай** орденоор шагнагдагшадай дунда вице-адмирал В. А. Фокин, контр-адмирал Б. М. Балев, генерал-майор Д. И. Корниенко гэгшэд бии.

Шагнагдагшадай үмэнэһөө вице-адмирал В. А. Фокин ба 1-дэхи рангын капитан М. В. Соболев гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Орденууд ба медальнуудые барюулһанай һүүлээр, нүхэр **К. Е. Ворошилов** шагнагдагшадта хандан хураангы үгэ хэлэбэ.

— Советскэ Правительство ба Коммунистическэ парти, — гэжэ нүхэр Ворошилов хэлээ, — советскэ хүнүүдэй үнэн сэхэ ажалые урмашуулна, социалистическэ түрэнэй хүсэ шадалые саашадань хүгжөөхэ ба бүхы хэмжээгээр бэхижүүлхэ ябадалда тэдэнэй эршэ хүсые зорюулна.

Манай орондо коммунистическэ общество байгуулха туйлай ехэ зорилгонуудые бэелүүлэн, бидэнэр бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалхые бүхы хүсөөрөө оролдонобди. Коммунистическэ партиин, Советскэ Правительствын гадаадын политика хадаа эб найрамдалай ба уласхоорондын хани харилсаанай ленинско-сталинска политика, мүн энэ хадаа шэнэ дайн бэлэдхэлдэ ба түхиралгада эсэргүү тэмсэхэ, арадуудай хоорондохи эб найрамдал хамгаалха ба бэхижүүлхэ политика мүн гэжэ Г. М. Маленков, Л. П. Берия, В. М. Молотов Иосиф Виссарионович Сталиниие хүдөөлүүлһэн үдэр шаналал-гашуудалай митинг дээрэ тэмдэглэһэн байгаа.

Манай агууехэ вождь ба багша нүхэр Сталинай наһа бараһанда бидэнэрэй бүгэдөөрөө угаа ехээр гашуудан байгаа үдэрнүүдтэ таанар шагналнуудые абажа байнат, —гэжэ нүхэр Ворошилов хэлэбэ. —Гэбэшье, манай вождьнор Ленин ба Сталинай захяануудай амжалтатайгаар бэелүүлэгдэхын тула энэ гашуудалаа творческо түгэлдэр хүсэн болгохо ёһотойбди. Ленин—Сталинай мүнхэ хэрэгые урагшань улам ехэ амжалтатайгаар дабшуулхын тула үшөө һайнаар хүдэлмэрилхэ, байха шадалаараа хүдэлмэрилхэ ёһотойбди.

Далайн-Сэрэгэй Флот советскэ гүрэнэй уһан хилэнүүдые хамгаалха уялгатай. Далайнууд манайда олон бии, манай уһан хилэ угаа ехэ юм, тиин тэрэниие бүхыдэнь хамгаалха ябадал хангаха хэрэгтэй. Манай Флот мүнөө дайшалхы эрхим кораблынуудтай байна. Түрүү зэргын энэ техникые эсэшэ сусашагүйгөөр шудалха ба хэрэглэхэ, сталинска сэрэгэй наукые оролдосотойгоор шудалха, флотдо жэшээтэ һайн журамай түлөө тэмсэхэ, личнэ составые моральна үндэр зоригтой байхаар хүмүүжүүлхэ, дүлэтэ патриотизмын мэдэрэлые флотдоо, кораблынуудтаа, далайн сэрэгэй мэргэжэлдээ дуратай байлгые сэрэгэй морягуудта түрүүлхэ гээшэ танай зорилго болоно.

Түгэсхэлдөө нүхэр Ворошилов шагнагдагшадые үнэн зүрхэнһөө амаршалһан ба Советскэ Союзай Далайн-Сэрэгэй Хүсэнүүдые бэхижүүлхэ хэрэгтэ шэнэ амжалтануудые туйлахыень тэдээндэ хүсэһэн байна.

(ТАСС).

ПАРТИИНА АЖАБАЙДАЛ

Шүүмжэлэлэй ёһотойгоор дэлгэрүүлэгдэдэггүй дээрэһээ

КПСС-эй городской райкомой пленумһээ

КПСС-эй Улан-Удэ городой Городской райкомой пленум һаяхан болоо. Бурмонкоопсоюзай правлениин эхин партийна организациин тоосоото элидхэлые пленум зүбшэн хэлсээ. Парторганизациин хүдэлмэри тухай тэрэнэй секретарь нүхэр Колмаков элидхэл хээ. КПСС-эй райкомой гэшүүн нүхэр Кирдяшкин нэмэлтэ элидхэл хэһэн байна.

Партиин XIX сьездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр И. В. Сталинай гениальна зохёолые бурмонкоопсоюзай коммунистнуудай ба бусад хүдэлмэрилэгшэдэй дунда тайлбарилха талаар горьтойхон хүдэлмэри тус партийна организаци хээ гэжэ пленум тэмдэглэбэ.

Тиихэтэй хамта, партийна организациин хүдэлмэриин ехэ алдуу дутуунууд эндэ элирүүлэгдээ. Партийна бюро үүсхэл багаар гаргадаг, парторганизациингаа ажабайдалай шухала асуудалнуудые партийна суглаан дээрэ үсөөнөөр табидаг. Бэлэдхэл муутай дээрэһээ зарим ушарнуудта партийна суглаануудынь идейнэ доодо хэмжээндэ үнгэрдэг. Партийна суглаануудай шиидхэбэринүүдэй гүйсэдхэлые эмхидхэхэ хүдэлмэри партийна бюро дутамагаар ябуулдаг, коммунистнуудай дурадхалнуудые һулаар бэелүүлдэг байха юм. Тиимэһээ зарим шиидхэбэринүүд дүүргэгдэдэггүй.

Партиин Уставай ёһоор правлениингээ ажал-ябуулгые хинаха эрхэгүй байһан аад, таһагуудые даагшанарай, тэрэшэлэн бүхы правлениин ажал-ябуулга тухай тоосоонуудые партийна суглаан дээрэ шагнадаг баримтанууд бии байна. Коммунистнуудай харюусалгые дээшэлүүлхын оронда, партбюро хадаа правлениие һолин хүдэлмэрилхые һэдэдэг, тэрэнэй хэхэ ажалда сэхэ хамаархалсадаг байха юм.

Партийна организаци, тэрэнэй бюро коммунистнуудай политическэ һуралсалда ёһо тэдыгээр хандана. Партийна бюро политическэ һуралсалай ямараар ябажа байһан тухай ёһотойгоор һонирходоггүй байха юм. Тиимэһээ тэдэнэй 40—50 процентнь занятидаа ерэдэггүй гү, али таһалдадаг байна. Тиихэдэ, кружогуудай хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Андриянов, Ильин гэгшэд занятидаа муугаар бэлэдхэдэг дээрэһээ, тэдэнээ удха муутайгаар үнгэргэнэ. Дэлгэрэнгы хөөрэлдөө хэхын оронд хоёр часай лекци уншадаг, мүн нүхэр Маленковой элидхэлые шудалхадаа текстыень миил уншаад гараһан байна. Кружогой хэдэн олон һурагшадтай хөөрэлдэхэдэ үзэһэн материалнуудаа тэдэнэй муугаар ойлгоһониинь элирнэ.

Коллективэй гэшүүдэй дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин ехэ дутуунь юуб гэхэдэ, хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдынь—правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Доржин, тэрэнэй орлогшонор Манзырев, Кузнецов, Андриянов, Баторов гэгшэд энэ хүдэлмэридэ һулаар хабаадана, политическэ элидхэл ба лекци үсөөнөөр уншана. Теэд партийна бюро эдэ коммунистнуудта эрилтэ хэнэгүй.

Эдэ бүхы дутагдалнууд юун дээрэһээ үзэгдэнэб гэхэдэ, эндэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ һулаар дэлгэрүүлэгдэнэ. Партийна организаци шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ дэлгэрүүлхэ условии байгуулнагүй. Шүүмжэлэл дэлгэрүүлхэ талаар правлениин хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Доржин, Баторов, Манзырев, Кузнецов жэшээ харуулдаггүй, правлениин заседани ба партийна суглаанууд дээрэ тэдэнэр бэе бэеынгээ хүдэлмэриин дутуунуудые шүүмжэлдэггүй байха юм. Жиирэй коммунистнууд суглаан дээрэ үгэ хэлэдэггүй, хэлээ һаа хурса шүүмжэлэл хэдэггүй. Хүтэлбэрилхы тушаалда байдаг коммунистнууд нүхэд Тюткин, Нелюбин гэгшэдэй зүгһөө шүүмжэлые сэхэ хабшаһан баримтанууд гараһан байна. Ханын газетэшье шүүмжэлэлгүйгөөр гаргагдадаг. Газетэдэ хэн нэгэниие шүүмжэлээ һаань, тэдэнь ехээр дурагүйлхэдэг байха юм. Теэд местком, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Иванов, мүн партийна бюро газетын шүүмжэлые ойрйдоошье дэмжэдэггүй, харин шүүмжэлэлдэ ороггшодые хамгаалдаг байна. Жэшээлхэдэ, бухгалтер Потапенкын шүүмжэлүүлхэдэнь правлениин түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Андриянов тэрэниие хамгаалһан байна.

Профсоюзна ба комсомольско организацинуудаа партийна организациин хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилдэг тухай пленум тэмдэглээ.

Бурмонкоопсоюзай парторганизациин горьтой алдуу дутуунуудые зайсуулжа, партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриие саашаданиь һайжаруулха хэмжээнүүдые хараалһан тогтоол пленум баталан абаа.

Пропагандистнуудай семинар үнгэргэгдэбэ

КПСС-эй Зэдын айкомой пропаганда ба агитациин таһаг пропагандистнуудай хоёр үдэрэй семинар һаяхан үнгэргэбэ. Энэ семинарта политһургуулинуудай болон кружогуудай пропагандистнууд олоороо суглараа.

Партиин шэнэ Устав тухай КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Пашин эндэ лекци уншаа. Һүүлээрнь семинарска заняти болоод, удаань пропагандистнууд өөһэдынгөө хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай хөөрэлдөө.

Д. Доржиев.

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗУУДАЙ ПОЛИНУУД ДЭЭРЭ

Полевой хүдэлмэридэ жэгдэрэн орожо байнабди

(Сэлэнгын аймагай Сэлэнгын МТС-эй главна агроном нүхэр А. Дармаевтай хөөрэлдөөн)

Хабарай тарилгые эрхим шанартайгаар, агротехническэ болзортонь үнгэргэн, республикынгаа 30 жэлэй алдарта ойе угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон манай машинно-тракторна станциин механизаторнууд эдэ үдэрнүүдтэ полевой хүдэлмэринүүдтэ жэгдэрэн орожо байна. Газарай хүрьһэндэ шииг нойто барихын тула хабарай эртын борнойлгые XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг № 12 тракторна бригада (бригадирынь Константин Брянский) МТС соогоо эгээн түрүүн эхилээ. Борнойлгын эхилһэн түрүүшын үдэр—мартын 30-да 90 гектар пар борнойлогдоо. Үсэгэлдэр ба мүнөөдэртөө Сталинай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоздо хүдэлмэрилдэг № 4 тракторна бригада, мүн Тельманэй, Кировэй, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудтахи тракторна бригаданууд хүрьһэндэ шииг нойто бариха хабарай эртын хүдэлмэриие эхилбэ. Апрелиин 5-да тракторна бригаданууд барандаа полевой хүдэлмэринүүдые эхилхэ юм.

Манай механизаторнууд хабарай эртын борнойлгые топ богони болзор соо, 2—3 үдэрэй турша соо үнгэргэхөөр шиидэнхэй. Борнойлгые дүүргэн сасуу бригаданууднай парай культивацилгые, хабарай хахалалгые эхилхэ байна. Удаань эртын ороohото культурануудай тарилгые мүн лэ богони болзорто, 12 үдэрэй турша соо, агротехническэ эрхим шанартайгаар үнгэргэхэ зорилготойбди.

Машинно-тракторна станцимнай тракторнуудые заһабарилгын намар-үбэлэй сезондо узловой метод үргэнөөр хэрэглэжэ хүдэлмэрилһэнэй ашаар тракторна паркаа саг соонь, һайн шанартайгаар заһабарилжа түгэсхэһэн байгаа. Хүдөө ажахын машинанууд мүн лэ һайнаар заһагдаа. Горючи ба тоһодохо материал зөөгдэжэ дүүргэгдэхэнь ойротоо. Полевой хүдэлмэридэ гарахаһаа урид тракторна бригаданууд ба механизаторнууд социалистическэ мүрысөөнэй договорнуудые батлаһан, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаһан байха юм. Жэшээнь, Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг СТЗ-НАТИ тракторай тракторист Медведев полевой хүдэлмэриин сезон соо 900 гектар газар (зөөлэн хахалалгаар) элдүүрилхэ гэһэн уялга абаһан байна. Ехэнүүд уялгануудые абаһан механизаторнууд олон. Гадна, тракторна бригадануудта хүдэлмэрилхэ прицепщигүүд, горючи ба уһа шэрэгшэд болон хамһабариин бусад хүдэлмэрилэгшэд колхозуудай таряанажалай бригаданuудай дундаһаа томилогдонхой. Тракторна бригаданууд ба трактористнууд заправочна зэмсэг хэрэгсэлнүүдээр хүсэд хангагдаа. Һаяхан тарилгада бэлэдхэлые шалгаха комисси манай МТС-ые полевой хүдэлмэридэ яһала гэмгүй бэлэдхэлтэй гэжэ тоолоһон байна. МТС-эй харьяата колхозууд тарилгада хүсэд хүрэхэ үрһэ хүрэнгэ хаагаад, мүнөө тэрээнээ сэбэрлэжэ ба нара һалхинда хатаан шанаржуулжа, тарилгын кондицида хүргэжэ байнхай.

Тэрэшэлэн станцимнай сабшалангай-мелиоративна отряд хүдэлмэрээ эхилбэ. Бургааһа һөөгүүдые отолхо машина Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо эльгээгдэбэ. Тэрэниие ЧТЗ тракторай тракторист нүхэр Лубсанов жолоодоно. Эндэ 10 гектар сабшалангай бургааһа һөөгүүд отологдохонь.

Манай МТС-эй механизаторнууд энэ хабарай полевой хүдэлмэринүүдые ба тарилгые эмхитэй һайнаар, агротехническэ богони болзор соо үнгэргэжэ, байгша ондо хэзээ хэзээнэйхиһээ үндэр баян ургаса ургуулхаар зоригжонхой.

Эртын борнойлго эхилбэ

ПЕТРОПАВЛОВКА. **(Телефоноор абтаба).** Һүүлэй үдэрнүүдтэ урин дулаан боложо, аймагай колхозууд эртын борнойлго эхилбэ.

Үшөөтэйн МТС-эй харьяата колхозууд полевой хүдэлмэриие аймаг соогоо эгээн түрүүн захалба. Мүнөө 9 колхоз пар дээрэ шииг нойто бариха хүдэлмэри ябуулна. Чапаевай нэрэмжэтэ колхоздо 3 трактор борнойлго хэжэ байна.

Мүн Сталинай, Кировэй, Доржи Банзаровай, Молотовой, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта Үшөөтэйн МТС-эй тракторна бригаданууд полевой хүдэлмэри эхилбэ. Түрүүшын үдэр 100 гаран гектар пар борнойлогдоо. Хүдэлмэриин темп үдэр бүри хурдадхагдана.

М. Нимаев.

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. **(Телефоноор абтаба).** Селендумын МТС-эй харьяата колхозуудта газарай хүрьһэндэ шииг нойто барихын тула хабарай эртын борнойлго эхилбэ. Юрөөгэй сомоной Карл Марксын, Селендумын поселково Советэй Калининай, Тамчын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ, «Социализм» колхозуудай полинууд дээрэ тракторнууд хабарай хүдэлмэри эхилээ. Түрүүшын хоёр үдэрэй турша соо Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой Талын булаг гэжэ газарта Селендумын МТС-эй Бато Цыденовэй бригадынхид 150 гектар пар борнойлбо.

Аймагай колхозуудта полевой хүдэлмэри улам үргэдхэгдэжэ байна.

С. Шарапов.

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

Партийна гэгээрэлэй асуудалнуудые үргэнөөр харуулха

Партиин XIX съезд идеологическа хүдэлмэриин талаар партийна организацинуудай үмэнэ ехэ зорилгонуудые табиһан байна. Партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр И. В. Сталинай гениальна зохёолые тайлбарилха хэрэг нютагай партийна организацинуудай бүхы идеологическа хүдэлмэриин үндэһэ һуури боложо үгэхэ ёһотой.

Эдэ зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэнь аймагай газетэнүүд партийна организацинуудта ехэ туһаламжа үзүүлхэ зэргэтэй. **«Торейский колхозник»** гэжэ аймагай газетын энэ талаар өөрынгөө үүргые ямараар дүүргэжэ байһыень хаража үзэе. Һуралсалай жэлэй эхилһэнһээ хойшо энэ газетын гаргаһан номернуудыень хаража үзөөбди. «Политическэ һуралсалда ёһо тэдыгээр хандана» гэһэн гаршагтай статья үнгэрэгшэ жэлэй декабриин 12-то гараһан номертонь толилогдоһон байна. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин пропагандист нүхэр Шангинагай хүтэлбэрилдэг кружогой занятиин таһалдадаг, һурагшадайнь занятидаа ябадаггүй тухай энэ статья соо хэлэгдэнэ. Тэрэнэй һүүлээр декабриин 18-най номерто «Комсомолецууд ба залуушуулай политическэ гэгээрэлэй хэмжээе дээшэлүүлхэ» гэһэн түрүү бэшэг толилогдоо. Тэрээнһээ хойшо коммунистнуудай политическэ һуралсал тухай тус газетэ оройдоо юушье бэшэхээ болишоһон байна. Газетын энэ жэлэй номернуудта коммунистнуудай политическэ һуралсалай асуудалаар партийна организациин нэгэшье секретариин, нэгэшье пропагандистын гү, али консультантын статья толилогдоогүй.

Идеологическа хүдэлмэри һайжаруулха хэрэгтэнь партийна организацинуудта тус газетын һулаар туһалдаг байһаниинь энээн дээрэһээ элиржэ үгэнэ. Пропагандистска хүдэлмэриин дүй дүршэлые газетэ согсолдоггүй, коммунистнуудай политическэ һуралсал эмхидхэлгэдэ гараһан дутуунуудые элишэлдэггүй байха юм. Эдэ бүгэдэ хадаа коммунистнуудай политическэ һуралсалай идейно-теоретическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ асуудалда «Торейский колхозник» газетын анхаралаа багаар табидаг байһые гэршэлнэ.

Теэд Ториин аймагта партийна һуралсал хангалтагүйгөөр табигданхай. «Улаан-Бургалтай», «Заветы Ильича» колхозуудай, Бургалтайн МТС-эй ба бусад зарим партийна организацинуудай дэргэ[дэ] эмхидхэгдэһэн политһургуулину[уд] ба кружогуудай занятинууд идей[но]-теоретическэ доодо хэмжээндэ [үн]гэргэгдэнэ. Пропагандист ба [һу]рагшадынь занятидаа муугаар б[э]лэдхэнэ. Тиимэһээ зарим пропага[н]дистнуудыншье, олохон һурагшады[н]шье номоо хаража уншаад лэ [за]нятияа дүүргэдэг байха юм. Съе[з]дын материалнуудые үзэхэдөө ко[л]хоз, МТС болон аймагайнгаа ү[м]нэ табигдажа байһан ажахын-п[о]литическэ зорилгонуудтай холбоо[]гүй байна.

Олонхи политһургуулинуудай [ба] кружогуудай һурагшад занятину[уд]һаа гээгдэнэ. Аймагай хүтэлбэр[ил]хы хүдэлмэрилэгшэд «СССР-тэ[хи] социализмын экономическа проб[ле]мэнүүд» гэжэ нүхэр И. В. Стали[най] зохёолые, партиин XIX съезд[ын] материалнуудые мүртэйгөөр ш[у]далнагүй.

Политһургуулинуудай ба круж[о]гуудай занятинууд олонхидоо т[а]һалдана. «Коммунизм», Лени[нэй] нэрэмжэтэ колхозуудай парти[й]на организацинуудай дэргэдэхи круж[о]гуудай занятинууд 10 дахин таһа[л]даһан байна.

Газетын зорилго юуб гэхэдэ, па[р]тийна һуралсалай ямараар эмх[ид]хэгдэжэ байһан тухай саг үргэлж[э] бэшэжэ байха, кружогуудай бол[он] политһургуулинуудай хүдэлмэрид[э]хи дутагдалнуудые элирүүлэн шүү[м]жэлхэ ёһотой. Коммунистнуудта[й] хөөрэлдэхэ, политһургуули бол[он] кружогуудай занятида байлсах[а], индивидуальна ба групповой ко[н]сультаци хэхэ гэхэ зэргын хиналты[н] гол формонуудые партийна орга[ни]зацинуудай яажа хэрэглэдэг ба[й]һые эли тодо жэшээнүүд дээрэ х[а]руулха шухала.

Занятиин шанар, партийна һура[л]салые хүтэлбэрилгэ тухай, тэрэш[э]лэн пропагандистнуудай хүдэлм[э]риин дүй дүршэл тухай материа[л]нуудые газетэ өөрынгөө хуудаһ[а]нууд дээрэ хододоо толилжо ба[й]ха зэргэтэй.

Партийна гэгээрэлэй асуудалну[у]дые толилходоо занятинуудай иде[й]но-теоретическэ хэмжээе улам дэ[э]шэлүүлхэ хэрэгтэ, коммунистнууд[ай] политическэ ургалтада гол анхар[а]лаа хандуулха шухала. Марксис[т]ско-ленинскэ теориие, партиин по[]литикые манай оронд коммуни[зм] байгуулха бодото зорилгонуудта[й] нигтаар холбон, шадамараар та[й]барилдаг түрүү пропагандистну[у]дай хүдэлмэриин дүй дүршэлые ү[р]гэнөөр харуулха шухала байна.

Шэнэ номууд

Бурят-Монголой номой хэблэл нимэнүүд шэнэ номуудые хэблэлһээ гаргаба:

Чимит Цыдендамбаев,—«Банзарай хүбүүн Доржи» гэжэ роман. Бурят-монгол хэлэн дээрэ 3000 экземпляр тиражтай, сэнгынь 7 түхэриг 10 мүнгэ.

Д. Дугар-Жабон — «Орфографическа таблицанууд», бурят-монгол эхин һургуулида үзэхэ хэрэгсэл. 1000 экземпляр тиражтай, нэг комплектнь (25 хэһэг) 12 түхэриг 50 мүнгэтэ.

Арадай ажана һайн байдалай түлөө анхарал оролдолго—Ленин—Сталинай партиин дээдэ зэргын хуули ёһон

☆

Л. СОЛОВЬЕВ,
ВЦСПС-эй секретарь

☆ ☆

«Эдеэ хоолой ба промышленна товарнуудай гүрэнэй розничо сэнгүүдые шэнээр химдаруулха тухай» ССР Союзай Министрнүүдэй Советэй, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй тогтоол хадаа арадай ажабайдалые һайжаруулха тухай, советскэ хүнүүдэй улам бүри ургажа байгаа материальна ба культурна хэрэгсэлнүүдые саг үргэлжэ хангаха тухай Коммунистическэ партиин, Советскэ Правительствын эсэшэ сусашагүйгөөр анхаралаа табижа байдагай шэнэ толотомо гэршэ мүн.

Партиин XIX съезд дээрэ баталагдаһан, СССР-эй ажалшадай ажабайдалай хэмжээе тон ехэ хүсэтэйгөөр дээшэлүүлхэ программын хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлэгдэжэ байһые юумэнэй сэнгүүдэй шэнээр химдаруулагдаһан ушар гэршэлнэ.

Ленин—Сталинай парти, Советскэ Правительство арадай ажана һайн ба зол жаргалтай байха тухай, тэрээнэй материальна ба культурна хэмжээе хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлхэ тухай анхарал оролдолго гаргаха ябадалые өөрынгөө гол зорилго гэжэ хэзээдэшье тоолодог байна.

Манай орон дотор капиталистическэ байгуулалтын, хүниие хүнэй мүлжэлгын усадхагдаһан ушар, социалистическэ арадай ажахын бүхы һалбаринуудай түргөөр ургажа байгаа ушар ажалшадай ажабайдалые үндэһөөрнь һайжаруулха ябадал хангаба. «Манай революциин онсо өөрынь юун бэ гэбэл,—гэжэ нүхэр Сталин хэлээ,—тэрэ хадаа гансахан эрхэ сүлөө арадта үгөөгүй, мүн материальна баялигуудые, мүн шанга шадалтай ба культурнаар ажаһууха арга боломжо үгэһэн байна» (И. В. Сталин, Ленинизмын асуудалнууд, хэблэл 11, нюур 499).

СССР-тэ хүдэлмэригүйдэлгэ усадхагдахаһаа гадна, арадай ажахыда хүдэлжэ байгаа хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай саг үргэлжэ олошоржо байха условинууд байгуулагдаһан юм. 1928 ондо—нэгэдэхи табанжэлэй эхиндэ манайда 11 миллион 600 мянган хүдэлмэришэд ба албахаагшад байгаа, 1941 ондо, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай урда тээхэнэ—30 миллион 400 мянган хүн болоод байгаа. 1952 оной һүүлээр хүдэлмэришэд ба албахаагшадай тоо 41 миллион 700 мянган хүн болоһон байба. Эдэ тоонууд манай социалистическэ Эхэ оронойй экономическа хүсэ шадалай шууд ургажа байһанай тухай гэршэлнэ.

Ажахын социалистическэ системын тон ехэ булюу һайн байһаниинь СССР-эй арадай ажахын хурдан темпээр хүгжэжэ байһанда, социалистическэ үйлэдбэриин угаа ехээр ургажа байһанда харагдана. Жэшээлхэдэ, 1929 онтой сасуулбал, СССР-эй промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 1951 ондо 13 дахин ехэ болоо. Иимэ темпнүүд нэгэшье капиталистическэ оронд хүсэ хүртэхөөр бэшэ юм.

СССР-эй үйлэдбэриин асари ехэ ургалта советскэ хүнүүдэй материальна ажана һайн байдалай, культурна хэмжээнэй саг үргэлжэ дээшэлхэ үндэһэ һуури болоһон байна. Социалистическэ үйлэдбэри хадаа ашаг олзо олохо гэһэн лэ бэшэ, харин хүнэй эрилтэнүүдые, хүнэй материальна ба культурна эрилтэнүүдые хангаха гэһэн уг зорилготой юм гэжэ «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэһэн гениальна зохёол дотороо нүхэр Сталин һургана.

Коммунистическэ партиин залан ударидадаг советскэ гүрэн өөрынгөө ажал-ябуулгада И. В. Сталинай нээжэ олоһон ба үндэһэлһэн социализмын экономическа гол хуули ёһондо түшэглэдэг байна. Энэ хуули ёһоной гол шухала шэнжэнүүд ба эрилтэнүүд гэбэл: «эрхим дээдэ техникын база дээрэ социалистическэ үйлэдбэрилгые таһалгаряагүй ургуулха, нарижан һайжаруулха зэргээр бүхы обществын саг үргэлжэ ехэ болодог материальна, культурна эрилтэнүүдые эгээн ехээр хангаха ябадал болоно». (И. В. Сталин. «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд», нюур 49. Бурмонгиз. 1952 он).

Советскэ хүнүүдэй ажабайдалай үндэһөөрөө һайжаралта нүхэр Сталинай нэрэтэй нигта холбоотой юм. Манай оронойй алишье талада байгаа Советскэ Союзай бүхы ажалшад сталинска анхарал оролдолгые хэзээшье үзэжэ байһан ба үзэнэшье. Хүнүүд тухай, тэдэнэй материальна, культурна эрилтэнүүдые хангаха тухай анхарал оролдолго гаргахыень багашье, ехэшье бүхы хүтэлбэрилэгшэдһөө нүхэр Сталин хододоо эрилэг юм һэн.

Арадай ажана һайн байдалай шухалын шухала показатель хадаа национальна доходой ургалта болоно. Манай гүрэн дотор национальна доход бүхыдөө ажалшадта хабаадана. Дайнай урда тээхи сталинска табанжэлнүүдэй туршада советскэ орон дотор национальна доход 1913 онойхитой жэшээлбэл зургаа дахин ехэ болоһон байгаа. 1940-һөө 1951 он хүрэтэрхи үедэ тэрэ хадаа үшөө 83 процентээр ехэ болоо. СССР-эй ажалшад өөһэдынгөө хубиин материальна ба культурна хэрэгсэлнүүдые хангахын тулада национальна доходой 3/4 хубиие абана. Үлэгшэ хубинь социалистическэ үйлэдбэриие үргэдхэхын тулада, мүн гүрэнэй ба общественнэ бусад хэрэгсэлнүүдтэ гэхэ гү, ажалшадайл аша туһада хэрэглэгдэнэ.

Манай орон дотор хэгдэжэ байгаа гэр байрын угаа ехэ хэмжээнэй барилга арадай ажабайдалай шууд һайжаржа байһанай тодо һонор гэршэ болоно. 1928-һаа 1940 он хүрэтэр гэр байрын капитальна барилгада, коммунальна ажахыда, һуурин пунктнуудые болбосон болгохо хэрэгтэ 35 миллиард түхэриг гаргашалагдаа һэн.

Дайнай һүүлэй жэлнүүдтэ гэр байрын барилгын хэмжээн бүри ехэ болгогдоо. Городууд болон хүдэлмэришэдэй поселогуудта хамтадаа 155 миллион квадратна метр талмайтай гэр байранууд, хүдөө нютагуудта—3,8 миллион гаран гэрнүүд баригдаһан байна. Гадна, гүрэн хадаа үмсэдөө гэр барихын тулада жэл бүри хэдэн зуун миллион түхэригэй зээли хүдэлмэришэд ба албахаагшадта табидаг. Гэр байра барилгые ехэ болгоходо али болохоор туһалха зуураа, Советскэ Правительство ажалшадай бюджедые байрын түлөө, түлөөһэнэй ехээр дарадаггүй байхын түлөө һаналаа табидаг. Манай орон дотор дэлхэй дээрэ эгээн хүнгэнөөр байрын түлөө түлэгдэдэг, тэрэ түлөөһэ хүдэлмэришэд ба албахаагшадай салин хүлһэнэй 4—5 процентһээ дээшэ гарадаггүй.

1946 оной февралиин 9-дэ хэлэһэн түүхэтэ үгэ соогоо коммунистическэ партиин хэхэ хүдэлмэриин түсэб тухай хэлэхэ зуураа, нүхэр Сталин болбол «үргэн хэрэглэлэй зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ ябадал үргэдхэлгэдэ, бүхы товарнуудай сэнгүүдые удаа дараалан химдаруулһанай ашаар ажалшадай ажабайдалай хэмжээе дээшэлүүлхэ ябадалда тусгаар анхарал хандуулагдаха юм» гэжэ заагаа һэн.

Нүхэр Сталинай эдэ заабаринуудай ёһоор, манай орон дотор үргэн хэрэглэлэй товарнуудай розничо сэнгүүд жэл бүри химдаруулагдадаг. Сэнгүүдэй таба дахин химдаруулагдаһанай эсэстэ хүдэлмэришэд ба албахаагшадай бодото салин хүлһэн нилээд ехээр ургаа, колхозниггуудай доходууд ехэ болоо. 1947 оной дүрбэдэхи кварталайхида орходоо 1952 ондо товарнуудай сэн дунда зэргээр хоёр дахин химда байба.

Шэнээр, зургаадахяа сэнгүүдые химдаруулһан ябадал ажалшадай доходуудые дам саашадань дээшэлүүлнэ, советскэ түхэригэй юумэ худалдажа абаха шадабариие улам ехэ болгоно.

Советскэ хүнүүдэй ажана һайн байдалай тухай анхарал оролдолго гаргагдадаг байһанай тодо һонор жэшээ манайда хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай гүрэнэй социальна страховани байха юм. Социальна страхованиин мүнгэнһөө саг зуура ажал хэжэ шадахаяа болиһон хүнүүдтэ мүнгэн туһаламжа, инвалидуудта ба наһажаал болоһон хүнүүдтэ пенсинүүд, тэжээхэ хүнөө алдаһан хүдэлмэришэд ба албахаагшадай бүлэнүүдтэ пенсинүүд, олон жэл соо хүдэлһэнэй түлөө ба бусад туһаламжанууд түлэгдэдэг. Социальна страхованиин мүнгэнһөө санаторинуудта, амаралтын гэрнүүдтэ ошохо путевкону[уд]ай түлөө, ажалшадые хангаха та[л]аар бэшэшье гаргашанууд түлэ[г]дэдэг. Гансахан 1952 оной турш[а] соо 2 800.000 хүдэлмэришэд ба а[л]бахаагшад санаторинуудта, ама[]ралтын гэрнүүдтэ социальна стра[]хованиин мүнгөөр амаралтаяа ү[н]гэргэһэн байнад.

Социалистическэ үйлэдбэриин х[ү]сэтэй ехээр хүгжэн дэбжэжэ ба[й]һанай ашаар социальна страхова[]нида һомологдодог мүнгэн зөөри[н] хэмжээн саг үргэлжэ ургана. Н[э]гэдэхи табанжэлэй үедэ социальн[а] страхованиин гаргаша 10,4 мил[]лиард түхэриг, хоёрдохи табанжэл[]дэ—32,5 миллиард түхэриг, гурба[]дахи табанжэлдэ—35 миллиард т[ү]хэриг байһан юм. Дүрбэдэхи (да[й]найі һүүлээр нэгэдэхи) табанжэл[эй] үедэ социальна страхованиин бю[д]жет, хүдэлмэришэд, албахаагша[д] ба тэдэнэй бүлэнэрэй гэшүүд[ын] медицинскэ туһаламжа үзүүлх[э] ябадалда гаргашалагдаһан гарг[а]шануудые тоолонгүйгөөр, 80 мил[]лиард түхэригһөө үлүү гараһа[н] байна. 1952 ондо 21,4 миллиар[д] түхэриг социальна страховани[д]а һомологдоһон байгаа.

Социальна страхованида гарг[а]шануудые хэхынгээ хажуугаар гү[]рэн болбол олон хүүгэдтэй ба ган[]са бэе эхэнүүдтэ туһаламжа үзүүл[]хын тулада, город болон деревн[ин]дэ түлөөһэгүй медицинскэ туһалам[]жа, эхин ба долоон жэлэй һургу[у]линуудта түлөөһэгүй һуралсал ха[н]гахын тулада, һурагшадта стипен[]динүүдые түлэхын тулада тон ехэ мүнгэ зөөри гаргашалдаг. 1940 он[]до эдэ бүгэдын түлөө 40,8 мил[]лиард түхэриг, 1952 ондо—[illegible] миллиард түхэриг түлэгдэһэн бай[]гаа. Эдэ түлэбэринүүдые, хүн[]лэлтэнүүдые абаад байхадаа хү[]дэлмэришэд ба албахаагшадай бюджедэй орошын хуби 1/3 үлү[]гээр ехэ болоно.

АЖАЛАЙ БҮТЭЭСЫЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

...най орон дотор коммунисти... общество байгуулхын түлөө ...дэ ажалай бүтээсые дээшэ... нилээд ехэ үүргэ дүүргэнэ. ...иимэһээ Советскэ Союзай ...унистическэ партиин XIX ...ын директивэнүүд соо ажалай ...ые табадахи табанжэл соо ...шлонностьда 50 шахуу, ба... —55 процент дээшэлүүл... хараалагдаа.

...харюусалгатай ба хүндэтэй ...гые бэелүүлхын тулада шэнэ, техникэ үйлэдбэридэ нэбтэ..., хүдэлмэришэдэй ажалые ...эмхидхэлгые бүри һайжа..., хүдэлмэришэдэй, инженер..., технигүүдэй болон хүтэлбэ...шэдэй культурно-техническэ ...ээс эрид дээшэлүүлхэ уялга... Ажалай бүтээсые дээшэ... талаар парти болон прави...тын табиһан зорилгые бэе... условн, мүн арга боломжо Улан-Удэ городой промыш... болон транспортна предприя...дта дүүрэн бии.

...алай бүтээсые дээшэлүүлхэ ...парти ба правительствын заа...уудые зүбөөр ойлгожо, тэрэ... бодото дээрэнь бэелүүлхын ...шангаар тэмсэһэн промыш... нилээд олон предприятинуу... коллективүүд амжалтануу... түйлажа шадаа.

...үү предприятинууд, жэшээл... шэлэй механизированнэ за... мяха-консервын комбинат, мо... завод, ПВЗ, загаһа буйлуул... завод болон бусад ажалай бү... 6-һаа 36 процент хүрэтэр ...лүүлжэ, валовой продукци үй...рилхэ 1952 оной программые ... ба шанарай талаар үлүү...дүүргээд, шэнэ жэлэй түрүү... кварталда муу бэшээр ажал... байна.

...ртиин XIX съездын шиидхэбэ...үдээр зоригжоһон «Механлит» ...ой коллектив энэ жэлэй тү...ын 2 һара соо ажалай бүтээ...24 процент дээшэлүүлээ. Тиин ...эги байдалһаа гаража заха... Тэрэшэлэн ажалай бүтээсые ...лобаза» — 86 процент, модо... завод —38 процент дээшэ...ээ.

...эрэ дурсагдаһан предприяти... хайшан гэжэ эдэ амжалтануу... түйлааб гэхэдэ, эдэ предприя...дай партийна, ажахын ба ...союзна организацинууд, олон ... агитаторнуудай эдэбхитэй ...амжаар коллективүүдэйнгээ ... ойлгуулламжын хүдэлмэри ...ар ябуулһан, социалисти... мурысөө үргэн далайса...ар эмхидхэһэн байна. Мүн ...эр шэнэ, прогрессивнэ ар... методүүдые үйлэдбэридэ нэб...лнэ, шэнэ резервэ бэдэ...олоно. Предприятиингаа ста...вецуудай, новаторнуудай, ра...ализаторнуудай болон ухаалан ...шодой дүй дүршэлые бүтэ... шадабари болгохо асуудалда ...анхаралаа хандуулдаг болоо. ...алта өөрөө, зүндөө ерэдэггүй, ...ниие тэмсэлээр олодог гэжэ ...тооной предприятинуудай кол...ивүүдэй ойлгоһыень дээрэ хэ...лэгдэһэн баримтанууд гэршэлнэ.

Эмхидхэлэй иимэ хүдэлмэри үдэр бүри ябуулдаг предприятинуудта ажалай үндэр бүтээсэ түйладаг стахановецууд олошорно. Жэшээлхэдэ, шэлэй механизированнэ заводой шэл отологшод Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй депутат Даши Яптуев, нүхэр Лоскутов болон бусад халаанайнгаа даалгабари хоёр зуу гаран процент дүүргэхэ зуураа, гансал эрхим шанартай продукци арадай ажахыда үгэнэ.

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой коллективтэ стахановецуудай тоо улам олошорно. Энэ заводой партийна, профсоюзна болон комсомольско организацинууд үнгэрэгшэ жэлдэ 38 һарын нормо дүүргэһэн, ССР Союзай Верховно Соведэй депутат Евгений Курочкин, мүн энэ үе соо 32 һарын үйлэдбэриин нормо дүүргэһэн, Коммунистическэ партиин XIX съездын делегат Марк Чернышев болон бусад олон суута стахановецуудые хүмүүжүүлһэн байна. Эдэ стахановецууд ажалайнгаа дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэдые саг үргэлжэ танилсуулна.

Үйлэдбэриингөө нормые жэлһээ жэлдэ хододоо 250 гаран процент, эрхим шанартайгаар дүүргэдэг мэдээжэ стахановец Павлуцкиин, солото сэмбэ нэхэгшэ Суворовагай, эрхим слесарь Левагинай болон бусадай дүй дүршэлые дэлгэрүүлхэ хүдэлмэри мяха-консервын комбинадта, сэмбын фабрикада, судна заһабарилгын заводто үргэнөөр ябуулагдана.

Городой предприятинуудта технологическа процессые, продукциин шанарые һайжаруулха, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ ябадалда зорюулагдаһан рационализаторска дурадхалнууд олоор ороно. Жэшээлхэдэ, 1952 ондо шэлэй заводто ороһон рационализаторска 116 дурадхалай 72-нь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ. Паровозо-вагонно заводойхид 675 дурадхалнуудай 400-ень үйлэдбэридэ нэбтэрүүлжэ, 2,5 миллион түхэриг гүрэнэй мүнгэ алмаа.

Улан-Удын мяханай комбинадай коллективэйхид рационализаторска 87 дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлжэ, 1760 мянган түхэригэй алмалта хэһэн байна. ПВЗ-гэй рационализаторнууд, жэшээнь, болтонуудые точилдохо тусгаар патронуудые хэхэ дурадхал оруулһан байгаа. Энээниие үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэдээ ажалай бүтээсые 1,5 дахин дээшэлүүлээ. Иимэ методүүдые мяханай комбинадта үргэнөөр хэрэглэнэ.

Рационализаторска дурадхалнуудые саг болзор соонь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлгэ хадаа ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэтэй нигта холбоотой гэжэ эдэ баримтанууд элеэр гэршэлнэ. Тиимэһээ рационализаторнуудай дурадхалые саг соонь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ, энэ хүдэлөөе бүри үргэдхэхэ гээшэ предприяти бүхэнэй хүтэлбэрилэгшын түрүүшын уялга болоно.

Шэнэ техникэ болон технологическа процессүүдые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ, шэнэ шэнэ станогуудые түргэнөөр ашаглалгада оруулха зэргээр ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ тушаа асуудалда гол анхаралаа табиха ябадал гансал инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй уялга бэшэ юм, энээндэ предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэ ба стахановец бүхэн эдэбхитэйгээр хабаадаха уялгатай.

Парти, правительствынгаа уряада харюу болгон, мүн республикынгаа 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ абаһан дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудаа бэелүүлхэтээ хамта, ажалай бүтээсэ олохон предприятинуудта дээшэлжэ эхилээ. Энээниие саашадань үргэлжэлүүлхэ гээшэ предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй ба партийна, профсоюзна организацинуудай гол уялга мүн.

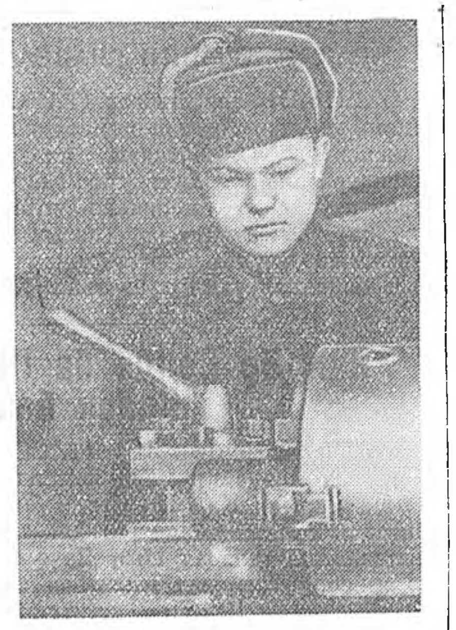
Гэбэшье, городой олон предприятинуудта ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ хэрэг үшөөл хангалтагүй байһаар. Энэ шухала асуудалаар эмхидхэлэй хүдэлмэриие һуларуулһан дээрэһээ «Металлоширпотреб», №№ 1 ба 2 хилээмэнэй, черепичнэ, хирпиисын заводуудта болон городой бусад хэдэн предприятинуудта ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ түсэб шэнэ жэлэй түрүүшын һарануудһаа таһалдана. Энээнһээ боложо хэдэн миллион түхэригэй продукци арадай ажахыда дутуу үгэбэшье. эдэ предприятинуудай коллективүүд ажал хүдэлмэри дээрээ горьтой хубилалта хээдүй байһаар. Саашадаа энээнтэй эбсэхын аргагүй.

Городой олон предприятинуудта технологиие шэнэдхэн табиха, шэнэ техникэ, ажалай түрүү метод үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ гэхэ мэтын асуудалнуудта ехэ дутагдалнууд бии. Жэшээнь, паровоз бүтээгшэд хадаа станочнигуудай ажалай бүтээсые хэдэн дахин дээшэлүүлхэ, үнэтэ металлнуудые гаргашалгые нилээд бага болгохо метод үни хада олобошье, тэрээнээ мүнөө болотор үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээдүй.

Предприятинуудай партийна, ажахын болон профсоюзна организацинууд бии байгаа дутагдалнуудаа дары усадхажа, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар партиин XIX съездын директивэнүүд болон промышленна предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөнэй Хандалга соо табигдаһан эрилтэнүүдые бэелүүлхэ үүргэтэй.

Республикынгаа 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мурысөөндэ оролсоходоо абаһан социалистическэ уялгаяа стахановска ажалаараа бэелүүлэн, 6 һарынгаа түсэбые 5 һара соо, жэлэйнгээ үйлэдбэриин программые манай агуу ехэ вождь И. В. Сталинай түрэһэн үдэр—декабриин 21 хүрэтэр тоогой ба шанарай талаар үлүүлэн дүүргэхэ гээшэ коллектив бүхэнэй арюун уялга мүн.

А. ОЛЗОЕВ, КПСС-эй Улан-Удын городской комитедэй промышленна ба транспортна таһагые даагша.

«Хүндэлэлэй тэмдэг» орденто Хонхолойн МТС-эй токарь-комсомолец Михаил Белоусов трактор заһабарилгын үедэ үдэрэйнгөө даалгабариие 150—170 процент дүүргэдэг байгаа. Мүнөө тэрэ темпэеэ һуладхангүйгөөр хүдэлмэрилнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Белоусов ажаллажа байна.

А. Мантасвай фото.

ГЭЭГДЭЛЭЭ УСАДХАЖА БАЙНАБДИ

Манай һээы-гуталай фабрика энээнэй урда жэлнүүдтэ ехэ гээгдэнги байһан юм. Партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдээр зоригжоод, манай коллектив гээгдэлээ усадхахын тула эршээ шангадхан ажаллажа ороһон байна. Социалистическэ мурысөө бодотоор эмхидхэһэнэй ашаар фабрикын хүдэлмэрилэгшэд энэ жэлэй нэгэдэхи кварталай үйлэдбэриин программые болзорһоонь 6 үдэр урид дүүргэжэ, нилээд олон паар нэгэдэхи сортын һээы гутал худалдаа наймаанай организацинуудта тушааба. Март һара соо нилээд ехэ түлишэ ба электроэнерги алмагдаа.

Фабрикын хүдэлмэрилэгшэдэй дунда стахановецуудай тоо олошороо. Мария Житихина, Екатерина Бочкарева, Евдокия Пичугова, А. Слесарева, Валентина Хоева, Александра Селезнева, Антонида Игумнова болон бусад мүнөө халаанайнгаа нормые 20—30 процентээр үлүүлэн дүүргэнэ.

Мүнөө манай парторганизациин агитаторнууд Бурят-Монголой республикын 30 жэлэй ойе һайндэрлэлгэдэ бэлэдхэхэ тухай партиин обкомой тогтоолые үргэн ниитэ ажалшадта ойлгуулжа байна. Фабрикын хүдэлмэрилэгшэд республикынгаа 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсажа, шэнэ уялгануудые абаба. Һээы гутал дараха жэлэйнгээ түсэбые агууехэ Сталинай түрэһэн үдэр—декабриин 21 хүрэтэр дүүргэхэ, бүхы продукциин 78 процентые нэгэдэхи сортдо хүргэхэ гэжэ шиидэбэ.

К. Левша, фабрикын парторганизациин секретарь.

ИВ ФАРЖЫН ХҮҮРЫЕ ФРАНЦИ РУУ ҮДЭШЭЛГЭДЭ ЗОРЮУЛАГДАҺАН ШАНАЛАЛ-ГАШУУДАЛАЙ МИТИНГ

Францин олониитын элитэ ехэ ажал-ябуулагша, «Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө» уласхоорондын Сталинска шангай лауреат, гэнэтын аюулаар наһа бараһан Ив Фаржын хүүрые Франци руу үдэшэн ябуулгада зорюулагдаһан шаналал-гашуудалай митинг үсэгэлдэр үглөөгүүр Москвагай Центральна аэродром дээрэ болобо.

Эб найрамдал сахиха ба бэхижүүлхэ хэрэгэй түлөө шэн зоригто тэмсэлшэ Ив Фаржые һүүлшын замда үдэшэхын тула советскэ олониитын организацинуудай ба Москвагай ажалшадай 500 гаран түлөөлэгшэд суглarба.

Эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй түрүүлэгшэ И. С. Тихонов шаналал-гашуудалай митинг нээбэ. Уласхоорондын Сталинска шангуудые олгохо Комитедэй түрүүлэгшэ Д. В. Скобельцын, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй бюрогой гэшүүн, Францин олониитын ажал-ябуулагша Лоран Казанова, советскэ эхэнэрнүүдэй Антифашистска комитедэй түрүүлэгшын орлогшо З. Н. Гагарина ба «Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө» уласхоорондын Сталинска шангай лауреат, уранзохёолшо И. Г. Эренбург гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Траурна аялган доро нүхэд Фадеев, Тихонов, Казанова ба бусад Ив Фаржын бэетэй хуурсагые самолёто оруулба. Фаржын һамган — Жермен Фарж ба Москвада ерээд байгаа француzска профсоюзна делегациин гэшүүд дю Кастель, Валентэн гэгшэд Ив Фаржын хүүрые үдэшэжэ ябаба. Советскэ олониитын организацинуудай түлөөлэгшэд: эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй харюусалгата секретарь М. И. Котов, эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй гэшүүн З. А. Лебедева ба «Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө» уласхоорондын Сталинска шангуудые олгохо Комитедэй харюусалгата секретарь Г. Ф. Юдин гэгшэд Ив Фаржын бэетэй хуурсагые Варшава хүрэтэр үдэшэлсэн, тэрээнтэй хамта ниидэбэ. (ТАСС).

Ив Фаржын хүүр Парижда асарагдаа

ПАРИЖ, апрелиин 2. (ТАСС). Франс пресс агентствын дамжуулһанай ёһоор, мүнөөдэр тусхай самолёт Францин эб найрамдалай Национальна Соведэй түрүүлэгшэ Ив Фаржын бэетэй хуурсагые Париж асарба.

КИНО ХАРУУЛГЫЕ ҺАЙЖАРУУЛХА

Закаменай аймагай кинофикациин таһаг (даагшань нүхэр А. Михайлов) аймагай ажалшадта кино һайнаар харуулха бүхы арга боломжотой. Тус кинофикаци найман нүүдэл ба нэгэ стационарна киноустановкотой, мүн гурбан автомашинатай юм. Тэрэшэлэн киномеханигууд болон мотористнуудааршье гүйсэд хангагданхай.

Киномеханигууд болон мотористнуудай дунда мэргэжэлтэй ба үнэн зүрхэнһөө ажалладаг хүнүүдшье яһала бии. Жэшээлхэдэ, үнгэрэгшэ жэлэй ноябрь һарада Улан-Удэ городто киномеханигуудай 3 һарын курса дүүргэһэн Валентина Брытова Закаменай аймагта хүдэлмэрилхөөр эльгээгдэһэн байгаа. Тэрэ хадаа нүүдэл киноустановкые даажа абаад, Ленинэй нэрэмжэтэ, «1-ое Мая» колхозуудай, мүн Закаменай МТС-эй ажалшадта кино харуулдаг болоһон байгаа. Тэрэ гэһэнһээ хойшо нүхэр Брытова ажалдаа оролдосотойгоор хандана. Киномеханик нүхэр Филипп Гладышев тэрээнһээ мүн гээгдэнэгүй.

Гэбэшье, зарим киномеханигууд түсэбөө дүүргэнэгүй. Автокинопередвижкын киномеханик нүхэр Ваганов түсэбөө һара һарада дүүргэдэггүй юм. Энэ нүхэр архидажа, киногоо муугаар харуулна.

Тиихэдэ киномеханигууд нүхэд Пыл Доржиев, Дубчин Гундуев болон бусад мүн лэ муугаар ажаллана. Тэдэнэр һарынгаа түсэбые дүүргэнэгүй.

Малай холын гүүртэнүүдэй малшадта кино харуулха ябадал тоотдоногүй. Зарим холын гүүртэнүүдэй малшад һарадаа нэгэшье удаа кино харанагүй. Зарим колхозой хүтэлбэрилэгшэд малшадта кино харуулха хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандана. Жэшээнь, «III Интернационал», «1-ое Мая» колхозуудай түрүүлэгшэнэр нүхэд Цыбиков, Гончиков гэгшэд нүүдэл киногой ерэхэдэ тэдээндэ мори унаа үгэдэггүй юм. Тэрээнһээ боложо нүүдэл кино колхозой центртэ 2—3 хоногоор хэбтэхэ баатай болодог.

Аймагай олохон колхозуудай клубуудай заһабарилгадаагүй, түлигдөөгүй байдаг тула, кино гаргахада нилээд һаад ушаруулагдана.

Аймагай кинофикациин таһаг ажалшадта кино харуулха түсэбөө яахадаа дүүргэнэгүйб гэхэдэ, тэрэ хадаа киномеханигуудай хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэжэ шаданагүй. Таһагые даагша нүхэр Михайлов киномеханигуудайнгаа алдуу дутуунуудые элирүүлжэ, дары усадхаха талаар хэмжээ абанагүй. Кинофикациин таһагай 2 автомашина Улан-Удэ город заһабарида эльгээгдэһээр үни болоо. Тээд хэзээшье заһабарилагдахань мэдэгдэнэгүй.

Аймагай кинофикациин таһаг эдэ бүхы дутагдалнуудаа дары усадхажа, ажалшадта кино харуулгые эрид һайжаруулха зэргэтэй.

Д. Доржиев, манай корреспондент.

...рэнэй урьһаламжануудай шүү...һээ ажалшад жэлһээ жэлдэ ...н олзо доходуудые абана. ...ай һүүлээрхи табанжэлэй ...а соо энэ олзо доход 17 мил... түхэриг болоо.

...аллажа байгаа нэгэ хүн дээ...бажа тоолоо һаа, хүдэлмэри... ба албахаагшадай бодото ...ууд 1940 оноймидо орходоо ...ондо, тухайлхада, 57 процент, ...лажа байгаа нэгэ хүн дээрэ ...а тоолоо һаа, таряашадай бо... доходууд, тухайлхада, 60 про...ээр ехэ болоһон байгаа. Энэ ... ажалшадай ажабайдалай ... шууд һайжаржа байһаниие ...һоороор баримталан харуул... ажаллажа байгаа нэгэ хүн ... абажа тоолсо һаа, хүдэлмэ...шэдэй ба албахаагшадай дохо...а 1951 онойхидо орходоо 1952 ...7 процент, таряашадай до...уд —8 процент ехэ болоһон ...на.

...арти ба правительство социа...ическэ культурые һалбаран ...жөөхын тула, советскэ хүнүүдэй ...турна хэмжээе дээшэлүүлхын ...эсэшэ сусашагүйгөөр анхара... табидаг. Манай орон дотор ...дэниитын долоон жэлэй уялга... һуралсал бэелүүлһэнэй ашаар ... үедэ дунда һургуулинуудта ...бтар олон һурагшад һуралса... байна. 1952 ондо СССР дотор ... миллион хүнүүд һуралсажа ...аа. Дээдэ һургуулинуудта ...һоор һуралсагшадые тоодо ...лан) 1952 ондо 1.442 мянган ...ентнүүд, техникумүүдтэ ба бу... тусхай дунда һургуулинуудта ...һоор һуралсагшадые тоодо ...лан)—1.475 мянган хүнүүд һу...сажа байба.

...оммунистическэ парти, Совет... Правительство ажалшадай ...н элүүрые хамгаалха тушаа ... ехэ анхарал оролдолго гарга... 1940 ондо 11,2 миллиард тү..., 1952 ондо—27,7 миллиард ...риг гүрэнэй талаһаа элүүрые хамгаалгада гаргашалагдаһан байна. Эмнэлгын эмхи зургаануудай, санаторинуудай, амаралтын гэрнүүдэй тоо, врачуудай тоо саг үргэлжэ олошорно. СССР-тэ медицинскэ аргалалга түлэбэригүйгөөр хэгдэдэг байһаниинь мэдээжэ.

Манай орон дотор хүн зоной үсөөнөөр үхэдэг, олоор түрэдэг ябадал советскэ арадай материальна ба культурна хэмжээнэй шууд дээшэлжэ байһаниие харуулна. Һүүлэй 3 жэл соо СССР-эй арад зон 9,5 миллион хүнүүдээр олон болоо.

Өөһэдынгөө физическэ ба ухаан бодолой бэлиг шадабариие обществын бүхы гэшүүдэй алишье талаарнь хүгжөөхэ ябадал хангаха болоторнь обществын культурна дэбжэлтэ түйлаха гээшэ коммунизмда дамжан оролгые бэлэдхэхэ уридшалһан гол условинуудай нэгэниинь болоно гэжэ «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэһэн классическа ном дотороо И. В. Сталин бэшэнэ. Коммунизмда дамжан оролгые бэлэдхэхэ уридшалһан энэ условиие бэелүүлхэ замые зааха зуураа, «...мэргэжэлээ сүлөөтэйгөөр обществын гэшүүдэй шэлэн олохо аргатай байхын, бүхы наһан соогоо ямар нэгэн гансахан лэ мэргэжэлтэй байхагүйн тулада шухала болохо бүгэдэндэ уялгата политехническэ һуралсал ябуулха зэргэтэй. Тиигэхын тулада, саашань, гэр байрын байдалые үндэһөөрнь һайжаруулха, мүнгэн салингые сэхэ шууд дээшэлүүлхэ аргаар, мүн илангаяа ниитэ хэрэглэлэй зүйлнүүдэй сэнгүүдые саашадань саг үргэлжэ химдаруулха аргаар хүдэлмэришэдэй болон албахаагшадай бодото салингые адагынь хоёр дахин гү, али бүришье ехэ болгохо хэрэгтэй» гэжэ нүхэр Сталин тэмдэглэнэ. (И. В. Сталин, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд», нюур 83. Бурмонгиз. 1952 он).

Нүхэр Сталинай эдэ заабаринуудай ёһоор, табадахи табанжэлэй түсэб тушаа партиин XIX съездын директивэнүүд ажалшадай материальна ба культурна хэмжээе дам саашадань нилээд дээшэлүүлхэ гэжэ хараална. СССР-эй национальна доход 60 процентһээ бага бэшээр ехэ болохо. Энээнэй үндэһэн дээрэ хүдэлмэришэд ба албахаагшадай доходууд, тэрэшэлэн таряашадай доходууд ехэ болохо юм. Розничио сэнгүүдэй химдаруулагдаха байһаниие хараандаа абалсан, хүдэлмэришэдэй, албахаагшадай бодото салин хүлһэ 35 процентһээ бага бэшээр ехэ болохо юм. Колхознигуудай мүнгэн ба натуральна доходууд (мүнгэн дээрэ оруулжа тоолоходо) 40 процентһээ бага бэшээр ехэ болохо юм. Үргэн хэрэглэлэй товарнуудта арад зоной улам бүри ургажа байгаа эрилтые хангахын тулада табадахи табанжэл соо хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленность 70 процент схээр продукци үйлэдбэрилдэг болохо.

Табанжэлэй турша соо хамтадаа 105 миллион шахуу квадратна метр талмайтай шэнэ гэр байрануудые ашаглалгада оруулха гэжэ хараалагдана.

Хүдэлмэришэд ба албахаагшадай социальна страхованида мүнгэ һомололго табанжэлэй турша соо 30 процентээр ехэ болохо юм.

Культурые дам саашадань хүгжөөхэ гэжэ хараалагдана. Табадахи табанжэл соо республиканууда столицануудта, республиканска мэдэлтэй городуудта, областной, хизаарай ба промышленна томо центрнүүдтэ долоон жэлэй һуралсалһаа бүгэдэниитын дунда (арбан жэлэй) һуралсалда дамжан орохо ябадал дүүргэгдэхэ байна. Удаадахи табанжэл соо бэшэ городуудта ба хүдөө нютагуудта бүгэдэниитын дунда һуралсал хүсэдөөр бэелүүлхын тулада условинууд бэелүүлэгдээ. Дээдэ ба тусхай дунда һургуулинуудһаа элдэб мэргэжэлтэд, 30 — 35 процент тухай олоор гаргагдадаг болохо байна.

1953 оной мартын 9-дэ Улаан талмай дээрэ болоһон шаналал-гашуудалай митинг дээрэ нүхэр Г. М. Маленков иигэжэ хэлээ һэн: «Дотоодын политикын талаар бидэнэй анхаралаа хандуулха зүйл юуб гэхэдэ, хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай, интеллигенциин, бүхы советскэ хүнүүдэй материальна байдалай саашанхи һайжаралтые хэлбэришэгүйгөөр түйлаха ябадал болоно. Арадай аша туһа тухай, тэрэнэй материальна болон культурна эрилтэнүүдые эгээл схээр хангаха тухай анхарал оролдолгоёо һуларшагүйгөөр гаргажа байха уялга хадаа манай партиин, правительствын хуули ёһон мүн».

Советскэ арад социалистическэ Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам ехэ болгохын тулада, коммунизмын бадаран мандахын тулада ажалай шэнэ габьяануудаар парти ба правительствын анхарал оролдолгодо харюусана.

* * *

Советскэ хүнүүдэй ажабайдалай хэмжээнэй саг үргэлжэ дээшэлжэ байхадань, харин капиталай оронуудтахи ажалшад улам ехээр үгыржэ байха юм. Эндэ хүнэй хэрэгсэлнүүдые хангахын тулада бэшэ, харин капиталистическэ ёһоной эгээн дээдэ ашаг олзо олохын тулада үйлэдбэри хэгдэнэ. Капиталистическэ оронуудтахи ажалша хүн хадаа үйлэдбэриин зэр зэмсэг ба хэрэгсэлнүүдые эзэрхэн мэдэжэ байгаа үсөөн тоото мүлжэгшэдые баяжуулха эшэ үндэһэн болодогшье мүртөө, өөһэдөө тулижа ядаржа байдаг.

Нүхэр Сталинай нээһэн ба үндэһэлһэн, мүнөө сагай капитализмын экономическа гол хуули ёһон капиталистическэ байгуулалтын хэтэрхэй ехэ зүрилдөөнүүдые элирхэйлэн тайлбарилна, капиталистическэ гүрэнүүдэй агрессивнэ дээрмэдэлгын политикын шалтагаануудые, уг үндэһые элирхэйлнэ.

Нүхэр Сталинай һургаһанай ёһоор мүнөө сагай капитализмын экономическа гол хуули ёһоной гол шэнжэнүүд ба эрилтэнүүд гэбэл: «Тус оронойхүн зоной олонхиие мүлжэхэ, үгырүүлхэ болон хооһоруулха зэргээр, ондоо оронуудай, илангаяа гээгдэнги оронуудай арадуудые богоолшолхо, хододоо тонохо зэргээр, эсэстээ, эгээн дээдэ ашаг олзо хангахын тула хэрэглэгдэдэг дайнуудые хэхэ, арадай ажахые сэрэгэй байдалда оруулха зэргээр капиталистическэ хэтэрхэй ехэ ашаг олзо хангаха ябадал болоно». («СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд», нюур 47. Бурмонгиз. 1952 он).

Америкын Холбоото Штадуудай империалистнууд, тэдээнһээ мэдэлтэй Английн, Францин ба бусад капиталистическэ оронуудай засаг баригшад эгээн дээдэ ашаг олзын хойноһоо шунахайран орожо, ажахыгаа дайн сэрэгэй замда оруулаа, экономикоёо милитаризацилха, яаралтайгаар зэбсэгжэхэ ябадалые айхабтар ехэ болгоо. 1937—1938 онуудта США-гэй бюджедтэ сэрэгэй гаргашануудай удельнэ хэмжээн 14 процент байһан юм, тиигээд 1952—1953 ондо 74 процент болоо. Английн сэрэгэй гаргашанууд дайнай урда тээхи 17 процентһээ мүнөө 34 процент хүрэтэр ехэ болобо. Империалистическэ оронуудай засаг баригшад сэрэгэй эдэ угаа ехэ гаргашануудые ажалшан зон дээрэ тоходог байна. Налогуудай саг үргэлжын ургалта, юумэнэй сэнгүүдэй ургалта, мүнгэнэй үнэгүй бололго, ажалшан ниитын улам ехэ үгырэлгэ —олзо эдишын түлөө, эгээн ехэ ашаг олзо олохын түлөө США-гэй ба Английн монополистнуудай бэелүүлжэ байһан яаралтай зэбсэгжэлгын, дайн сэрэгэй галзууралгын үрэ дүнгүүд тиимэ байха юм.

США-да ажаһууха гээшэ дайнай урда тээхидэ орходоо гурба дахин үнэтэй болоо. Капиталистическэ оронуудта бултандань юумэнэй сэн хододоо ургана. 1947 оной һүүл багаһаа 1952 он хүрэтэр хилээмэнэй сэн Англида—90 процент, Францида—2 дахинһаа үлүүгээр ехэ болоо. Мүн энэ үедэ мяханай сэн США-да—26 процентээр, Англида —35, Францида—88 процентээр үнэтэй болобо.

Капиталай оронуудта хүдэлмэригүйдэлгэ ургана. Мүнөө үедэ хэдэн арбаад миллион хүнүүд хүдэлмэригүй, бага зэргын хүдэлмэритэй байдаг юм. Һүүлэй жэлнүүдтэ гэр байрын барилга болюулагдаа шахуу.

Капиталистическэ оронуудта, манай СССР-тэ байдаг шэнгеэр, түлэбэригүй медицинскэ туһаламжа, түлэбэригүй һуралсал байдаггүй юм.

Ажалшадай ажабайдалай хэмжээндэ капиталистнуудай шунахайран добтолдог ябадал арад ниитын талаһаа эрид шанга харюу абана. Экономическа эрилтэнүүдэй түлөө, салин хүлһые дээшэлүүлхын түлөө, өөһэдынгөө ажабайдалай условинуудые һайжаруулхын түлөө тэмсэл болбол империалистическэ дайн үүдхэгшэдтэ эсэргүү, эб найрамдалай түлөө тэмсэлһээ таһаршагүйгөөр ябуулагдаха ёһотой гэжэ капиталистическэ юртэмсын хүдэлмэришэн анги, жинрэй хүнүүд улам гүнзэгыгөөр ойлгодог боложо байна.

Энэ тэмсэлдэнь социализмын агуу ехэ ороной—СССР-эй жэшээ капиталистическэ оронуудай ажалшадые зоригжуулна. СССР-тэ арадай ажана һайн байдал тухай, обществын саг үргэлжэ ургажа байгаа материальна ба культурна эрилтэнүүдые хангаха тухай анхарал оролдолго болбол дээдэ зэргын хуули ёһон мүн болоно.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн VII сесси

Генеральна комитедтэ

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 1. (ТАСС). «Формозын гоминдановска правительствын зүгһөө Бирманска Союзда эсэргүү хэгдэһэн агрессивнэ ябуулганууд тушаа гомодол» гэжэ Бирмын правительствын дурадхаһан шэнэ пунктые Генеральна Ассамблейн VII сессиин зүблэхэ зүйлдэ оруулха тухай асуудал хаража үзэхын тула Генеральна комитедэй заседани үсэгэлдэр болобо.

Бирмын түлөөлэгшэ заседани дээрэ үгэ хэлэбэ. Бирмын территориальна бүрин бүтэн байлгада ба суверенитедтэ эсэргүү гоминдановска сэрэгүүдэй хэһэн агресси Дальна Востогто эб найрамдалда ба амгалан байдалда аюул тохёолдуулна гэжэ тэрэ хэлэбэ. 1950 ондо эхилһэн энэ агресси мүнөө улам үргэн далайсатай боложо байна. Энээнэй үндэһөөр Бирмын түлөөлэгшэ хадаа Бирмын правительствын дурадхаһан асуудалые Ассамблейн зүблэхэ зүйлдэ оруулха ба тэрэнэй дурадхаһан проектын резолюциие абаха гэжэ дурадхана. «Агрессиин эдэ аашануудай түлөө Формозын гоминдановска правительствые зэмэлэн шүүмжэлхэ ба Бирманска Союзда эсэргүү Формозын гоминдановска правительствын хэжэ байгаа агрессиин ябуулгануудые дары зогсоохо зорилгоор шухала бүхы хэмжээнүүдые абаха» гэжэ Аюулгүйн Соведтэ Генеральна Ассамблейн дурадхахые резолюциин энэ проект хараална.

Бирманска правительствын дурадхаһан асуудалые Генеральна Ассамблейдэ зүбшэн хэлсэлгэ хадаа энэ проблемые шиидхэлгэдэ туһалхагүй юм гэжэ гоминдановска бүлэгэй түлөөлэгшэ баталан хэлээ.

Гэбэшье, гоминдановска агентын энэ үндэһэгүй эрилтые хэншье дэмжээгүй. Генеральна комитет Бирмын делегациин дурадхаһан асуудалые Ассамблейн зүблэхэ зүйлдэ оруулхые шиидэбэ. Гоминдановец хадаа «Формозын гоминдановска правительство» гэжэ үгые «Хитадай республикын правительство» гэжэ үгөөр һэлгэхые дурадхаба. Бирмын түлөөлэгшэ иимэ хубилалтые буруушаагаа. Бирмын правительство арадай Центральна правительствые Хитадай ганцахан хуулита правительство гэжэ мэдэрнэ, Формозодо байдаг гоминдановецууд Хитадай правительство гэжэ нэрлэгдэхэ ямаршье үндэһэгүй байна гэжэ мэдэрнэ.

Советскэ Союзай түлөөлэгшэ А. Я. Вышинский бирманска түлөөлэгшын дурадхалые дэмжэбэ.

Корейдэ дай зогсоохо талаар хэлсээнүүд тухай асуудалаар Хитадай Арадай Республикын премьер ба гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энь-лайн эльгээһэн телеграмма абааб гэжэ Генеральна Ассамблейн түрүүлэгшэ Пирсон заседаниин түгэсхэлдэ соносхобо. Энэ телеграмма тусхай документ болгогдон Генеральна Ассамблейн делегадуудта дары тараагдан үгтэхэ юм гэжэ Пирсон мэдүүлбэ.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн пленарна заседани дээрэ

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 1. (ТАСС). «ООН-эй персонал тушаа хэрэглэгдэдэг принципүүд тухай генеральна секретариин элидхэлые» ба энэ асуудал тушаа резолюцинуудай проектнүүдые Генеральна Ассамблейн үсэгэлдэр үдэрэй пленарна заседани дээрэ зүбшэн хэлсэжэ үргэлжэлөө.

Түрүүшээр үгэ хэлэһэн Польшын түлөөлэгшэ Бирецкий хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин персоналай ажал-ябуулгын условинуудые ба уялгануудые тодорхойлһон ООН-эй Устабай заабариие бүдүүлигээр эбдээ гэжэ гэршэлһэн баримтануудые харуулба. ООН-эй секретариадта үзэгдэһэн зохидгүй байдал тухай асуудал Генеральна Ассамблейн административна ба финансова асуудалнуудые эрхилһэн табадахи комитедтэ ба ООН-эй бусад органуудта һүүлэй үедэ хэдэн дахин табигдаа гэжэ Польшын түлөөлэгшэ һануулба.

Генеральна Ассамблейн пленарна заседани дээрэ генеральна секретариин элидхэлые зүбшэн хэлсэлгэ юу харуулааб гэхэдэ, Трюгве Лиин ажал-ябуулга ба өөрынгөө алдуунуудые тэрэнэй балараар тайлбарилга хэниешье үнэншүүлжэ шадаагүй гэжэ Бирецкий мэдүүлбэ. Трюгве Лиин гэмтэ ажал-ябуулгын ба ООН-эй Уставые тэрэнэй һэшхэлгүйгөөр эбдэһэнэй шалтагаанаар ООН-эй секретариадай персонал моралиин гурим ехээр алдаба, энэнь Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин ажал-ябуулгада нүлөөлбэ.

ООН-эй секретариадай хүдэлмэрилэгшэдые хүдэлмэридэ абаха ба хүдэлмэриһөөнь гаргаха асуудалаар Трюгве Лиин ажал-ябуулгые шүүмжэлээд, Польшын түлөөлэгшэ иигэжэ тэмдэглэбэ: Трюгве Лиин хуули бусаар абаһан хэмжээнүүдһээ боложо, ООН-эй секретариадай үнэн сэхэ олон хүдэлмэрилэгшэд ямаршье шалтагаангүйгөөр хүдэлмэриһөө гаргагдаба. ООН-эй хуули ёһоор байгуулагдаһан органуудые гаднашалан, ООН-эй принципүүдые тоодо абангүйгөөр, Трюгве Ли хадаа ООН-эй персонал тушаа хэрэглэгдэдэг принципүүд гэдэг тушаа өөртөө таарамжатай заключени хэхыень бүлэг юристнүүдтэ даалгаа. Өөрынгөө гэмтэ ажал-ябуулгые ямаршье аргаар Трюгве Лиин сагааруулхын тула эдэ бүгэдэ хэрэгтэй байгаа.

Генеральна секретариин тушаалые хуули бусаар эзэлжэ байһан хүнэй эдэ ябуулгануудта эсэс табиха, ООН-эй секретариадай һаадгүйгөөр хүдэлмэрилхэ бүхы условиие байгуулха шухала гэжэ Польшын түлөөлэгшэ түгэсхэлдөө тэмдэглэбэ. Заседани дээрэ Филиппинын, Венесуэлын ба Уругвайн түлөөлэгшэд үгэ хэлэжэ, Трюгве Лиин хүдэлмэри тушаа юрэнхы ажаглалта хээд хизаарлаһан ба тэдэнэй делегацинууд США-гэй, Англиин, мүн бусад оронуудай делегацинуудай оруулһан резолюциин проектын түлөө голосовалха юм гэжэ мэдүүлһэн байна.

Формозын гоминдановска «правительствын» зүгһөө Бирмада эсэргүү агрессивнэ ябуулганууд тухай Бирмын правительствын дурадхаһан асуудалые Генеральна Ассамблейн 7-дохи сессиин зүблэхэ зүйлдэ оруулха тухай Генеральна комитедэй һайшаан дурадхал заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэнгүйгөөр баталагдаба.

Эхэнэрнүүдэй политическэ эрхэнүүд тухай конвенци баталагдаа

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 1. (ТАСС). Эхэнэрнүүдэй политическэ эрхэнүүд тухай ООН-эй Генеральна Ассамблейн 7-дохи сессиин абаһан конвенци мартын 31-дэ ООН-эй Байшан дотор баярай оршон байдалда баталагдаба. ООН-эй 17 гэшүүд—гүрэнүүд: СССР, УССР, БССР, Польша, Чехословаки, Франци, Мексика, Индонези, Эфиопи, Югослави, Аргентина, Чили, Куба, Гватемала, Эквадор, Доминиканска республика ба Коста-Рика конвенцидэ гар табиба.

Самолёдуудай аюулгүй ниидэлгэ хангаха тухай хэлсээн

БЕРЛИН, апрелиин 1. (ТАСС). Агаарай инцидентнүүдые болюулха зорилгоор Германска Демократическа Республикын территори дээгүүр агаарай корридорнуудаар самолёдуудай аюулгүй ниидэлгэ хангаха тухай асуудалаар советскэ ба британска сэрэгэй засагаархидай түлөөлэгшэдэй хэлсээн үсэгэлдэр эхилээд, мүнөөдэр үргэлжэлбэ. Баруун Германидахи британска верховно комиссар Киркпатрик гэгшэдэ мартын 18-най үдэр армиин генерал В. И. Чуйковой эльгээһэн бэшэг соо хэгдэһэн дурадхалай үндэһөөр энэ хэлсээн хэгдэжэ байна.

Советскэ талаһаа хэлсээндэ хабаадагша делегациие авиациин генерал-лейтенант И. Д. Подгорный, британска талаһаа авиациин вице-маршал Э Джонс толгойлно.

Советскэ делегаци хадаа хэлсээндэ хабаадаха гэжэ Германидахи американска болон французска сэрэгэй засагаархидай түлөөлэгшэдые уриха тухай дурадхал оруулаа.

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, апрелиин 2. (ТАСС). Үнгэрһэн үдэр Арадай армиин соединенинүүд ба Хитадай арадай һайндуратанай частьнууд бүхы фронтнууд дээрэ американо-английска интервентнүүдтэ ба лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү хамгаалгын байлдаануудые хэбэ гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 3 самолёт унагаагаа.

Ким Ир Сендэ ба Пын Дэ-хуэйдэ генерал Кларк бэшэг эльгээбэ

ЛОНДОН, мартын 31. (ТАСС). Корейскэ Арадай армиин командалагша маршал Ким Ир Сендэ ба Хитадай арадай һайндуратанай командалагша генерал Пын Дэ-хуэйдэ генерал Кларкын эльгээһэн бэшэгэй текстые Рейтер агентствын корреспондент Токиоһоо дамжуулна.

«1953 оной февралиин 22-то миниин эльгээһэн бэшэгтэ харюу болгон 1953 оной мартын 28-да танай эльгээһэн бэшэгые абаһанаа би ехэ ханалтайгаар гэршэлнэб, хүндөөр үбшэлһэн ба шархатаһан бүхы сэрэгэй пленэйхидые дайнай үедэ нютагтань бусааха ябадалда манай дурадхалтай зохилдуулан дары эхилжэ орохоор бүрин бэлэн бэзэт гэжэ тухайлнаб.

Тиимэһээ би сэрэгэй эдэ пленэйхидые андалдан абалсаха талаар шухала тодорхой хэмжээ-ябуулгануудые зохёохын тула тала бүриһөө генерал гү, али адмиралаар толгойлогдоһон холбооной бүлэгүүдэй зүблөөе танда таарамжатай сагта Паньмыньчжоньдо зарлаха гэжэ дурадханаб.

Үбшэн ба шархатаһан сэрэгэй пленэйхидые дайнай үедэ андалдан абалсажа дүүргэхэ гээшэ сэрэгэй пленэйхид тухай бүхы асуудал һаадгүйгөөр шиидхэлгые бүри найдамтай болгохо юм гэһэн танай этигэлые би хубаалданаб.

Даб дээрэхи эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсээе манай зохихо делегацинуудай һэргээхэ тухай тодорхойлхын тула танай холбооной бүлэгтэй уулзаха гэһэн заабариие удаадахи зорилго болгон өөрынгөө холбооной бүлэгтэ үгэхөөр бэлэн байнаб.

Таанар Нэгэдэмэл Нацануудай командованиин дурадхалнуудые абахаар бэлэн гү, али өөрынгөө талаһаа адли удхатай ямар нэгэн конструктивна дурадхал оруулха байхат, энэнь делегацинуудай зүблөө һэргээхэ бодото үндэһэ болохо юм гэһэн тобшололые бидэнэр энэ асуудал тушаа танай хэһэн дурадхалай удха баримталан хэнэбди.

Хүндөөр үбшэлһэн ба шархатаһан бүхы сэрэгэй пленэйхидые нютагтань бусааха хэмжээ-ябуулгануудые зохёохын тула хоёр талын холбооной бүлэгүүдэй уулзаха саг тухай минии дурадхал тушаа ямар шиидхэбэри абаһанаа шадаал һаа түргөөр намда мэдээсэхыетнай гуйнаб».

Гар табилга: **Марк Кларк,** американска армиин генерал, Нэгэдэмэл Нацануудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй главнокомандалагша.

Кларкда Ким Ир Сенэй ба Пын Дэ-хуэйн эльгээһэн харюу

ПЕКИН, апрелиин 2. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондент Пхеньянһаа иигэжэ дамжуулна:

Апрелиин 1-дэ Корейскэ Арадай армиин верховно командалагша маршал Ким Ир Сен ба Хитадай арадай һайндуратанай командалагша генерал Пын Дэ-хуэй Корейдэхи ООН-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командалагша генерал Кларкда иимэ удхатай бэшэг эльгээгээ:

«Бидэнэр танай 1953 оной мартын 31-нэй бэшэг абаабди.

Танай бэшэг соо табигдаһан дурадхалые зүбшөөнэбди, шархатаһан ба үбшэн сэрэгэй пленэйхидые хоёр талын андалдан абалсаха тухай асуудал даб дээрэ зүбшэн хэлсэхын, мүн даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээ һэргээхэ үдэр тухай асуудал зүбшэн хэлсэхын ба шиидхэхын тула 1953 оной апрелиин 6-да Паньмыньчжоньдо танай талын холбооной бүлэгтэй зүблөө хэхээр манай талын холбооной бүлэг бэлэн байна гэжэ энээгээр танда мэдээсэнэбди.

Сэрэгэй пленэйхидые нютагтань бусааха тухай асуудалаар Хитадай Арадай Республикын правительствын ба Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын правительствын хэһэн мэдүүлгэнүүдэй нэгэ нэгэ буулгабари энээндэ хабсаргагдаба.

Корейскэ Арадай армиин верховно командалагша маршал
Ким Ир Сен,
Хитадай арадай һайндуратанай командалагша генерал
Пын Дэ-хуэй.

1953 оной апрелиин 1».

Латинска Америкын ажалшадай конфедерациин 4-дэхи съезд

МОНТЕВИДЕО, апрелиин 2. (ТАСС). «Импренса Популяр» гэжэ бразильска газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Латинска Америкын ажалшадай конфедерациин ээлжээтэ 4-дэхи съезд мартын 22-то Сант-Ягодо болобо. Түрүүлэгшэ Висенте Ломбардо Толедано ба ВФП-гэй секретарь Анри Журдэн түрүүтэй КТЛА-гэй секретариадай гэшүүд Сант-Ягодо ерээ гэжэ газетэ бэшэнэ. Латино-американска оронуудай олонхиие түлөөлһэн 150 шахуу делегадууд съездын хүдэлмэридэ хабаадана. Чилиин, Бразилиин ба Аргентинын, мүн Уругвайн, Парагвайн, Гватемалын, Боливиин, Кубагай профсоюзууд нилээд ехэ делегацинуудые эльгээгээ.

Латинска Америкын оронуудай ажалшадай тэмсэлэй нэгэдэл туйлахаар эрид шиидэнги байгаа элдэб шэглэлэй профсоюзна нэгэдэлнүүдэй түлөөлэгшэд съезд дээрэ байлсана гэжэ газетэ заана.

Капиталай оронуудта юумэнэй сэнгүүд хүндэрнэ

ВЕНА, апрелиин 1. (ТАСС). Австриин олзоборилгын-промышленна палатын худалдаа наймаанай таһагай тоосоон һая толилогдоо. Һүүлэй һаранuудта тус орон дотор эдеэ хоолой продуктнуудые ба үргэн хэрэглэлэй товарнуудые худалдалга нилээд хороогдоо гэжэ энэ тоосооноһоо харагдана.

Һүүлэй һаранuудта Австри дотор хүн зондо тоһо, сыр, һү ба бусад эдеэ хоолой зүйлнүүдые, мүн номууд, саарһа, арһан хубсаһа, радиоаппарадууд, бүд, гутал, мебель, гэртэ хэрэглэгдэдэг зүйлнүүд ба бусад товарнуудые багаар худалдадаг болоо.

Демократическа хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, сэнгүүдэй таһаралтагүй ургалта хадаа эдеэ хоолой зүйлнүүдые ба үргэн хэрэглэлэй товарнуудые худалдалгын хороогдоһон шалтагаан болоно.

ОСЛО, апрелиин 1. (ТАСС). Милитаризацилгын политикые Норвегиин зонхилогшодой ябуулдаг ушарһаа тус орон дотор юумэнэй сэнгүүд ургана.

Тусхай мэдээнүүдэй ёһоор, 1952 ондо Норвегиин сэрэгэй гаргашанууд дэлхэйн хоёрдохи дайнай урда тээ байһан сэрэгэй гаргашануудһаа 30 дахин шахуу ехэ байгаа, мүн 1952 ондо налогууд 1936 онойхитой сасуулхада 8 дахин ургаба. 1952—1953 бюджетнэ ондо налогуудай ниитэ хэмжээн үнгэрһэн жэлэйхитэй сасуулхада 26 процент ехэ болгогдохо байна.

1949 онһоо 1952 он хүрэтэр — оройдоо 3 жэлэй туршада Норвеги дотор үргэн хэрэглэлэй товарнуудай сэн ехээр ургаба, тиихэдэ мяханай сэн 48,2 процент, сала — 68 процент, загаһа — 24 процент, тоһо, сыр ба үндэгэ—30 процент, хилээмэ — 33 процент, бакалейнэ товарнууд — 55 процент, эдеэ хоолой бусад зүйлнүүд — 31 процент, тамхи ба умда харяаха зүйлнүүд —22 процент, түлишэ — 34 процент, хубсаһа—40 процент хүндэрөө. Сэнгүүд мүнөө ургажа үргэлжэлһөөр.

Энэ үе соо ажалшадай бодото салин хүлһэн тухайлхада 15 процентээр унаба.

СОФИ, апрелиин 1. (ТАСС) Болгарска телеграфна агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, «Истанбул» гэжэ турецкэ газетэ «Бидэнэр хайша ошожо ябанабибди» гэһэн статья толилбо. Турцида юумэнэй сэнгүүд саг үргэлжэ ургана гэжэ газетэ бэшэнэ. Хахад жэлэй саана байһан сэнгүүдтэй сасуулхада, мүнөө кофиин сэн 45,7 процент, сыр —91 процент, үндэгэ—128,5 процент, мяха—50 процент гэхэ мэтээр сэнгүүд хүндэрбэ.

Апрелиин 1-нэй үглөөгүүр почтальоной шэнэ газетэ асархада Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын оркестрын артист Архипов роз... сэнгүүдэй шэнээр химдарһан тухай парти, правительствын тогтоолые өөр... бүлэдэ уншажа үгэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Архипов өөрынгөө бүлэдэ газетэ уншажа байна.

С. Доржиевай ...

Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоздо

МАЛАЙ ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД

У. Дылыковэй хүтэлбэрилдэг барилгын бригада колхозойнгоо ниитын малда дулаан ба һаруул байрануудые барижа, ашаглалгада тушаана. Һүүлэй үедэ тус бригада тугалай, хурьганай, хониной ба үхэрэй байха байрануудые шэнээр барижа дүүргэһэн байна.

Теэд мүнөө энэ бригадынхид малай хуушарһан байрануудые заһабарилха зуураа, даалгабаряа 150—160 процент дүүргэнэ.

ЛОКОМОБИЛЬ АБАБА

Һаяхан колхозой правлени 25 мориной хүсэтэй локомобиль абаба. Энэ локомобилиингаа хүсөөр малай фермын ба таряанажалай хүшэр хүндэ хүдэлмэринүүдые механизацилха юм.

КОЛХОЗОЙ ГОСТИНИЦА

Колхозой центр Ягдаг то... гостиница ашаглалгада оруу... ба.

Гостиницынь байра һару... дулаан. Тэндэнь радио бии, ... ралтынь зал соо газетэ, ж... болон номууд байдаг. Мүн ... ерэһэн айлшадай эдеэлхэ с... бии.

МАШИНЫН ХҮСӨӨР

Үбһэ зөөхэ, модо шэрэхэ б... ряа зөөхэ гэхэ мэтын хүдэл... нүүд автомашинын хүсөөр х... Шофернууд нүхэд Л. Мухи... Ц. Улзотуев гэгшэд һайнаар ... дэлмэрилнэ. Эдэ хоёр нүхэд ... габаряа хододоо 200 процент ... тэр дүүргэхэ зуураа, маш... һайнаар харууһална.

Х. Буд...

Шэнэ гэшүүдэй амжалтанууд

Хэжэнгын аймагай колхозуудта үнгэрөөшэ 1952 оной хабар Татарска АССР-һээ олохон бүлэнэр зөөжэ ерээ һэн.

Эдэндэ колхозууд һайн байрануудые түхеэржэ үгэһэн, тугалтай нэгэ—нэгэ толгой үнеэ, хони, поршоонхо, 10—10 тахяа, 4—5 центнер таряа үгэһэн байгаа.

Зөөжэ ерэгшэ Галим Шайдулин Дунда-Худанай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо һамгантаяа 7 һарын турша соо ажаллаха зуураа, 570 ажалта үдэр оложо, тэрээндээ 600 килограмм таряа, 800 түхэриг мүнгэ, 90 килограмм мяха абаһан байна.

Мүнөө нүхэр Шайдулин колхозойнгоо түрүүлэгшээр һунга... ажаллажа байна. Колхоз... ажал ехэтэй хүдэлмэринүүды... ханизацилхын тула нүхэр Ш... лин нилээд ехэ оролдолго га...

Мүн Михаил Пашин До... данай сомоной Энгельсын нэр... тэ колхозой таряанажалай ... дада хүдэлмэрилхэ зуураа, хо... рын турша соо 260 ажалта ... олоһон байна.

Иигэжэ, баруун областьну... нүүжэ ерэгшэд колхозой ажа... эрхим һайнаар хабаадажа, гор... хон амжалтануудые туйлажа ... на.

Ц. Буянт...

Эхэнүүдтэ анхарал

Манай сүлөөтэ орондо хүүгэд ба эхэнүүд эсэгэ ёһоной анхаралаар хүреэлэгдэнхэй.

1952 оной туршада Хориин аймагай олон хүүгэдтэй ба ганса бэе эхэнүүд 715, 3 мянган түхэриг гүрэнэй тэдхэмжэ абаһан байна. Олон хүүгэдтэй ба ганса бэе эхэнүүдтэ гүрэнэй тэдхэмжэ үзүүлхэ тухай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указай тунхаглагдахаһаа хойшо тус аймагай эхэнүүд 3... мянган түхэриг тэдхэмжэ аба... рэ тоодо олон хүүгэдтэй эх... Е. А. Гуляева 25550 түхэриг, ... Лужникова 16075, А. К. Скво... 20960 түхэриг гүрэнэй тэд... абаһан байна.

Тус аймаг дотор «Эхэ-ге... хүндэтэ нэрэзэргэдэ 12 эх... хүртэнхэй.

Д. Санжимиты...

Хүүгэдэй олимпиада

Хабарай каникулай үедэ Иволгын аймагай һургуулинуудай һурагшадарай уранһайханай самодеятельностиин харалга болобо.

Энэ харалгада эхин, долоон жэлэй ба дунда һургуулинуудай һурагшад ерэһэн байна.

Олимпиадые Сотниковско эхин һургуулиин самодеятельностиин коллектив «Сталин тухай» дуугаар нээгээ. «Сталинска агууехэ түсэб» гэһэн литературна монтажые Ошурковска һургуулиинхид ехэ һайнаар гүйсэдхөө. Заводской һургуулиин акробадууд Волкова, Зимина, Варшавская гэгшэд бэрхэ номернуудые гайхалтай уян һайнаар гүйсэдхэжэ, зониие һонирхуулаа.

Удаань Краснояровска, Ка... ско долоон жэлэй, Кокоринско... һургуулиин, Иволгын дунда ... гуулиин һурагшад өөһэд өө... гөө бэлдэһэн номернуудые х... лаа.

Харалгын дүнгүүдэй ёһоор, И... гын дунда ба Кокоринско эхин... гуулинууд түрүү һуури эзэлһэн... на. Олимпиадада хабаадал... олохон һурагшад ВЛКСМ-эй ... мой ба аймгүйсэдкомой гэгээ... таһагай грамотануудаар ба ... бэлэгүүдээр шагнагдаһан бай...

Б. Сотн...

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИПО...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря — 3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства 10-17, пропаганды и переводов 6-84, культуры и быта, промышленности—4-52, мест. информации и писем—11-05. Для междугородных переговоров — 13.

Н—00508. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10 000